www.svoboda-news.com

ВІК ЗАЛОЖЕНА 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, мені-посилки і інше треба посилати на адресу "SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДНІЕРЗИ ОГРИ, Н. ДН., вівторок, 23-го цьвітня 1918. Ч. 48. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, April 23, 1918. No. 48.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА У БИТВІ З НІМЦЯМИ.

Мирові переговори між Україною і Москвою мають розпочати ся в Курску.

Українсько-німецькі війска заняли міста Мелітополь і Перекоп в таврійській губернії.

Причиною погромів на Україні було вороже становище Жидів проти українського правительства.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ УКРАЇНОЮ І МОСКВОЮ.

Українці згодили ся на мирове предложенє Москалів.

АМСТЕРДАМ, 20. цьвітня. — Телеграма з Києва, яка надійшла дорогою через Берлін, доносить, ЩО В СЕРЕДУ ПРАВИТЕЛЬСТВО РОСІЙСЬКИХ НАРОДНИХ КОМІСАРІВ ЗРОБИЛО МИРОВЕ ПРЕДЛОЖЕНЄ УКРАЇНСЬКОМУ КАБІНЕТОВИ МІНІСТРІВ ТА ЩО УКРАЇНСЬКИЙ КАБІНЕТ ЗГОДИВ СЯ РОЗПОЧАТИ МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ.

Українці вислали до Москви окремого післанця з нотою, в якій формально заявили, що приймають предложенє в справі мира.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ ВІДБУДУТЬ СЯ В КУРСКУ.

Савет протестує проти жадань України щодо Воронїжчини.

МОСКВА, 14. цьвітня. (Телеграма спізнена). — Конгрес робітничих і салдатських депутатів воронїжської губернії вніс протест проти жадання Української Центральної Ради, яка домагається ся влучення до України чотирох повітів сеї губернії.

Конгрес заявив, що сі повіти ріжнять ся під зглядом політичним, економічним, і етнографічним та що насильне прилученє їх принесло би шкоду інтересам населеня.

ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ НА ПОЛУДНЕВІЙ УКРАЇНІ.

Українсько-німецькі війска заняли Мелітополь.

ЛОНДОН, 19. цьвітня. — Німецький урядовий звіт з Берліна доносить, що німецько-українські війска заняли Мелітополь і війшли на кримський півострів. Наступ на Україні відбувають ся дальше.

Урядовий звіт німецького генерального штабу звучить:

„На Україні занято міста, Чаплинка і Мелітополь, в таврійській губернії".

(Місто Мелітополь лежить у східній части таврійської губернії; воно числить около 15.000 мешканців. Місто Чаплинка лежить на північ від Перекопа, куди веде головний шлях на кримський півострів).

Дорога на Крим стоїть отвором.

БЕРЛІН, 21. цьвітня. — Німецький головний штаб оголосив слідуючий звіт про воєнні операції на Україні:

„По зломаню опору неприятеля коло Перекопа (150 миль на полудневий схід від Одеси) і Кабака наші війска отворили собі дорогу на Крим".

Різня в Херсоні.

МОСКВА, 14. цьвітня. (Телеграма спізнена). — В Херсоні по уступленю німецьких війск прийшло до заворушеня, серед якого жовніри вимордували офіцирів і місцеву буржуазію.

ПРОТИУКРАЇНСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПОЛЯКІВ В ХОЛМЩИНІ.

ВАШІНГТОН, 21. цьвітня. — Польський інформаційний комітет в Льозани (в Швайцарії) доносить:

„В холмській провінції, яку центральні держави пробували на мирових переговорах в Берестю-Литовськім придїлити до України, населенє постарано собі за задачу дати до пізнаня, що населенє є польське. В столиці сеї губернії видано наліпки на вікна і на двері з написею: „Дім польської родини". В Красноставі селяне відбули масове віче на ринку і зложили торжественну присягу перед сьвященником, що вони ніколи не згодять ся, щоби ся польська земля прийшла під власть України.

„В Холмі вчера ратуша відбуло ся велике протестаційне віче. Однак австрійські військові власти видали дуже строгі зарядженя, щоби запобігти патріотичним демонстрацям. Компанія угорських жовнірів обсадила ратуш, а всі прочі будинки, які займали польські організації, окружила жандармерія. На улицях уставлено патрулі, а на важнійших місцях також машинові кріси.

„Дня 24. лютого проголошено в місті стан облоги (воєнний стан) і заборонено відбувати всякі збори і наради. Місто виглядає як військовий табор".

Небаром однак опісля німецькі війска поновно заняли місто.

Турецькі воєнні кораблї в Одесї.

Вісти доносять, що до Одеси прибув турецький воєнний кружляк, Гаміджіє, і два торпедовці. В місті панує спокій.

Нові заворушеня в Донщині.

В Донщині мало прийти до нової боротьби між військами ген. Корнілова а військами савета.

Ростів над Доном находить ся в руках анархістів.

В Новочеркаску бувші кримінальні вязні почали допускати ся ріжних злочинів. Їх розігнано доперва при помочи машинових крісів.

ПОГРОМИ ЖИДІВ НА УКРАЇНІ.

Їх причиною є вороже становище Жидів супроти Української Центральної Ради.

АМСТЕРДАМ, 20. цьвітня. — Жидівське кореспонденційне бюро доносить, що від часу, коли Німці прибули на Україну, українське правительство змінило свою політику супроти Жидів, уневажняючи всі обітниці, зроблені жидівському народови. Причиною такого становища Українців, доносить дальше бюро, є почасти те, що в Українській Центральній Раді ані один жидівський голос не впав за потвердженєм мирового договору України з центральними державами і за відокремленєм України від Росії.

Жиди на Україні, як доносять вісти, мали утворити свою власну народну раду, яка складаєть ся з 126 членів.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ХВИЛЕВА ТИШИНА НА БОЄВИМ ФРОНТІ.

ЛОНДОН, 21. цьвітня. — Урядовий звіт англійської головної кватири у Франції звучить:

„В околиці Робек прийшло вчера до місцевої битви, яка взяла для нас корисний оборот. Наші війска прогнали неприятеля з деяких передних окопів. Неприятельська артилерія була на сім боєвім фронті досить чинна.

„Поза перестрілку артилерії, яка відбувала ся з обох сторін на ріжних місцях боєвого фронту, нинїшний день проминув на англійськім боєвім фронті розмірно спокійно.

(В урядовім звіті з попередного дня подано, що причиною хвилевого застою у воєнних операціях на сім фронті є негода, яка триває вже від кількох днів і робить неможливим переводженє воєнних операцій на більші розміри).

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА У БИТВІ З НІМЦЯМИ.

ПАРИЖ, 21. цьвітня. — Французький урядовий звіт доносить:

„На лївім березї ріки Авр та на боєвім фронті між Мондідіє і Нойон відбуваєть ся оживлена перестрілка артилерії.

„Напад Німців в околиці міста Ремс зістав відбитий.

„Битва в околиці Сешпрей тривала через цілу ніч. Французькі війска відзискали весь утрачений терен.

„Американські війска, які брали участь в тій битві, відбили також сильний напад німецьких війск".

АМЕРИКАНЦІ ВІДЗИСКАЛИ ВТРАЧЕНІ СТАНОВИЩА.

Німці полонили 183 Американців і здобули 25 машинових крісів.

ЛОНДОН, 21. цьвітня. — У вчерашній битві на північний схід від Туль (на захід від Вердену), в якій зі сторони Німців взяло участь 1.200 добровольців, вдало ся їм вдерти на 1¼ милї в глиб американських окопів. Але Американці перевели відтак протинаступ і відзискали всї втрачені окопи.

Німці у своїм урядовім звіті доносять, що підчас сеї битви полонили 183 Американців, між ними 5 офіцирів, і здобули 25 машинових крісів.

У звіті говорить ся дальше, що німецькі жовніри „повернули відтак назад на свої становища".

Німецький урядовий звіт звучить:

„Між ріками, Оаз і Мозель, саксонські батальони перевели напад на становища американських війск в околиці Сешпрей. Вони взяли приступом перші окопи і посунули ся два кільометри наперед. Протинапади відбито.

„В ночи наші війска, знищивши неприятельські окопи, повернули назад на свої становища. Втрати Американців були незвичайно тяжкі. 183 жовнірів, між тими 5 офіцирів, взято в полон. Також здобуто 25 машинових крісів".

НАДІЮТЬ СЯ НОВОГО НАСТУПУ НІМЦІВ.

Новий наступ буде сильнїйший ніж оба попередні.

ВАШІНГТОН, 21. цьвітня. — Військові знавці в департаменті війни у Вашінґтоні висказують переконанє, що в недалекім часї Німці переведуть новий наступ проти алянтів у Франції на случай, коли би теперішний наступ в напрямі каналу закінчив ся невдачою.

„Дивлячи ся зі ширшої точки на загальне воєнне положенє на заході, — говорить ся у тижневім звіті департаменту війни — не можна припускати, що здержанє наступу неприятеля означує конець його наступу.

„Є богато признак, що неприятель є приготовлений на случай цїлковитої невдачі в теперішнім наступі перевести більший і сильнїйший наступ ніж були оба попередні".

Три ріжні можливости.

ПАРИЖ, 20. цьвітня. — Французькі критики є гадки, що битва находить ся в такій стадії, що можна поставити три ріжні заключеня.

Перше: Німецкій армії може пощастити ся переломити боєвий фронт на полудневий захід від Іпру в напрямі каналу. Се було би незвичайно тяжким ударом для алянтів з огляду на загроженє англійської комунікації і пристаний над каналом.

Друге: Є можливість, що Німців удасть ся здержати на боєвім фронті коло Іпру, де вони занатиди тяжкими жертвами за свої дотеперішні успіхи.

Трете: Німці можуть розпочати новий наступ в зовсїм иншій части боєвого фронту, що цїлком гадки французьких знавців, можна би вважати доказом, що Гінденбург потерпів невдачу в обох наступах, коло Амену і Іпру, та що всї втрати німецької армії не принесли користи.

У Франції.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Бомбардованє Парижа.

ПАРИЖ, 21. цьвітня. — Бомбардованє Парижа далекострільними гарматами піднято наново.

Звіт виказує, що від 23. марта, то є від першого дня, коли Німці розпочали бомбардованє Парижа, бомбардованє відбувало ся через 17 днів. В тім часї було 118 осіб убитих і 230 ранених.

(Підчас бомбардованя Парижа в 1871 році Німці уживали до сього 9 батерій. Бомбардованє тривало тоді від 5. січня до 27. січня 1871 р.; число жертв виносило 105 в убитих і 369 в ранених).

Місто Ремс в руїнах.

ПАРИЖ, 19. цьвітня. — Місто Ремс, яке від тижня стоїть в огни, представляє нині купу тлїючих руїн.

В протягу минувшого тижня Німці віддали поверх 100.000 стрілів в середину міста, як се доносить кореспондент часописи „Матен". Полумінь горіючих будинків було видно на 60 до 70 миль довкруги.

Серед великих куп румовища деякі улиці пропали без сліду. Зі старинних будинків на „Пляс Рояль" і на ринку остали лише купи попелу.

Зі скелепіня славної ремської катедри випадає один камінь за другим і цебаром з цілої церкви остаєть ся хиба західний фронт і стовпи. Гранати все ще падуть в околиці церкви.

Помимо страшного бомбардовани міста находить ся в нїм ще і доси около 40 людий з паризької огневої сторожі, які роблять зусїля виратувати бодай движиме майно мешканців.

Перед війною місто Ремс числило поверх 100.000 мешканців. Підчас першого наступу на Париж Німці мали місто Ремс через кілька днів у своїх руках. По битві над Марною Німці мусїли відступити, опорожнюючи також і місто Ремс. Однак новий боєвий фронт був зниж на кілька миль віддалений від міста, яке стало предметом майже постійного бомбардованя зі сторони Німців.

Перед кількома місяцями місто Ремс числило 18.000 мешканців. В останнім часї французькі військові власти зарядили цїлковите опорожненє міста з цивільного населеня.

В Німеччині.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Кабінетова кріза в Німеччині.

АМСТЕРДАМ, 21. цьвітня. — Берлїнська часопись „Берзен Цайтунґ" доносить, що помимо всяких заперечень треба надїяти ся, що др. Кільман в короткім часї уступить зі становища міністра заграничних справ. Між кандидатами на його наслїдника згадуєть ся імена д-ра Карла Гельферіха і адмірала Гінце, посла в Норвеґії.

Також ходить чутка про близке уступленє німецького канцлера гр. Гертлїнґа.

(Др. Карло Гельферіх був давнїйше заступником німецького канцлера).

В РОСІЇ:

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Зворушеня в Москві.

МОСКВА, 14. цьвітня. (Телеграма спізнена). — Війска ся-

(Продовжене на стор. 5-ій).

Видавництва Української Ради в Америці в англійській мові:

UKRAINE
THE LAND AND ITS PEOPLE

написана д-ром Стефаном Рудницьким, професором географії у львівськім університеті.

Книжка обіймає 360 сторін друку і 6 кольорових мап. Один примірник в гарній полотняній оправі з пересилкою $2.00.

Український місячник в англійській мові п. з.

UKRAINE

A Monthly Review of Ukrainian Affairs and the Problems of Eastern Europe.

Перше число за місяць цьвітень с. р., обіймає 48 сторін більшого формату; 22 красні ілюстрації (між ними кілька спеціяльно присланих з Києва від У. Н. Ради з полїй підчас революції) і три мапи (одна кольорова).

В тім першім числї є 50 розділок та інформаційних статий про український нарід і його стремлїня. — Ціна одного примірника 25 ц., з пересилкою 30 центів.

Чеки і мани-ордера треба виповняти так:

UKRAINIAN ALLIANCE OF AMERICA, Jersey City, N. J.

Замовленя посилати на адресу:

"UKRAINE", 520 E. Sixth Street, New York City.

Купуйте бонди Третої Позички Свободи!

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.

ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі мони-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилаю замовлення належить додучити мони-ордер або чек.

За всї оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Справа „Великої Польщі" і Галичини.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Нюйорські часописи помістили отсю вістку з Відня (імовірно за якоюсь газетою з Европи):

Відень, дня 16. лютого. — Безвпинно грізне становище Поляків спричинило, що в правлячих кругах центральних держав настала зміна щодо плянів на будуче. Гадку про „австро-польську розвязку" треба вже уважати за покинену. Польща, яка є неприхильною для центральних держав і клонить ся в сторону аліянтів, не дістане оружа в руки. Треба не допустити до можливости, аби нової Росії не опанували які підступні гадки про провід в будучности, та аби вона разом з Німчиною вела великочеської політики в Австро-Угорщині. Самостійні республики: Ліфляндія, Естонія, Литва і Україна, котрі навязали приязні зносини з центральними державами, імовірно відітнуть зовсім Польщу від Росії. Є гадка також про стратегічне забезпечене на лінії Висла-Нарва.

Справа злучення „конгресової" Польщі (сеї, що була під Росією) **із західною Галичиною також пропала.** Як би галицькі Поляки схотіли перейти до ворожої державі опозиції, **то найдеть ся на се рада через зміну виборчої реформи в Галичині, де доси Поляки були упривілеєні. На будуче підпору для австрійського правительства створили би Українці і Жиди.**

Граф Чернін хоче твердо держатись „австро-польської розвязки", але він в Австрії зі своєю політикою майже сам один, відокремлений (тепер він вже уступив і пійшов на італійський фронт яко офіцир), так що, о скільки не настане яка зміна в останній хвилі, цілу польсько-австрійську комбінацію треба вважати пропавшою.

З уваги на се не може тепер бути бесїди про „середну Европу" в такім понятю, як се передше представляло ся.

Австрійський президент міністрів др. Зайдлер відбував учера дальші наради з провідниками партій (імовірно — парляментарних клюбів).

Вчера пополудни зібрала ся парляментарна комісія польського „кола", радити над внесенями, які мають бути нині (дня 16. лютого с. р.) предложені на засїданю палати послів. Яке велике ще є розворушене серед Поляків, вказує се, що бувший міністер зелїзниць, др. Станислав Гломбіньский, віддав свій командорський хрест ордену Леопольда і зрік ся титулу тайного радника. Є чутки, що також инші радикальні (!) посли з польського „кола" мають пійти за його прикладом.

* * *

„Австрійсько-польська розвязка" польської справи — значить така розвязка, до якої австрія і Поляки стремїли від пів століття, — **се є побудоване великої Польщі під Австрією або при Австрії.**

До того стреміла передвісім польська шляхта, а підпирала її в тих стремлїнях австрійська пануюча фамілія Габсбурґів. Така „австрійсько-польська" розвязка для обох тих сторін, що торгували між собою протягом пів століття, була би дуже корисна. **Польська шляхта під опікою Габсбурґів була би забезпечена у своїм пануваню у „великій Польщі", себто на землях польських, українських, білоруських і литовських,** а знова Габсбурґи за свою поміч могли би числити на вірність і на поміч тої шляхотської „великої Польщі" для Австро-Угорщини, а властиво для себе і пануючої верстви — проти поневолених народів в Австро-Угорщині. Одним словом — **кати з „великої Польщі" і кати з „великої Австро-Угорщини"** (були пляни побільшити її в теперішній війні) **получили би ся для оборони власних інтересів, а проти поневолених народів в обох тих „великих" державах.**

Цілому тому плянови про „австрійсько-польську розвязку" шкодить передвісїм німецький інтерес.

Німеччина має у себе понад 3 міліони Поляків, яких хоче винародовити, аби польські землї раз на все остали ся при ній. Длятого Німеччина не желає собі „великої Польщі", бо така Польща була би для неї небезпечна. Вона годить ся тільки на як найменшу Польщу і то, до певної міри, під своєю контролею, аби вона для неї була як найменше небезпечна.

Се може не подобалось Габсбурґам і німецькій шляхті в Австрії, мадярській в Угорщині, а особливо шляхті польській, але тепер, коли Австро-Угорщина є наємницею Німеччини (є у неї в довгах, а Німеччина плянує ще більше її економічно поневолити), політику диктує Німеччина, а не Австро-Угорщина і Польща, а властиво пануючі верстви в тих краях.

Се, що є некорисне для Габсбурґів та для шляхти німецької, мадярської і польської, **є рівночасно корисне — для Українців, Білорусинів і Литовців, бо та шляхотська „велика Польща", яка мала би повстати яко вислід „австрійсько-польської розвязки" теперішної воєнної політики, мала би поневолити значну часть України, Білоруси і цілу Литву.**

З уваги на те сї три народи радо привитають упадок „австрійсько-польської розвязки", отже упадок пляну „великої Польщі", тої „великої Польщі", яка тому 146 літ упала власне через свою „величину"; через те, що та шляхотська Польща розтягала своє пановане над другими народами, а тимчасом навіть у себе дома не потрафила удержати ладу.

„Велика Польща" — се була неволя мілїонів кількох народів. Упадок тої Польщі — се упадок неволї.

Виглядало би, що небезпека польська для України, Білоруси і Литви покищо усунена, одначе крім небезпеки польської є ще й инші небезпеки для тих народів, а особливо німецька, перед якою **український нарід може охоронитись тільки внутрішною силою і союзом з другими народними републиками, як: московська, білоруська, кавказька, сибірська.**

Отже задача української політики мусить звернутись в тім напрямі.

* * *

Другою цікавою річию в повисшій вістці **є справа Галичини.**

Говорить ся там, що західна (польська) часть Галичини не буде злучена з Польщею, а останеть ся при Австрії. Се вказувало би, що і східна Галичина та північна Буковина не буде також віддана Україні, але останеть ся теж при Австрії.

Се, впрочім, виходить з берестейського договору. Однак перед заключенєм того договору (при кінци минулого року) мав сказати бувший австро-угорський міністер заграничних справ граф Оттокар Чернін в австрійській делеґації, що в найблизшій будучнині мала би бути утворена **українська самоуправна провінція** в межах Австрії, з українських земель Галичини і Буковини, а тимчасом повисша вістка, яка появилась вже в тиждень по заключеню берестейського мира, представляє справу инакше. Виходило би, після тої вістки, що Галичина остала би дальше неподіленою, але на случай, як би Поляки горяжились, то австрійське правительство готове — для свого ратунку — признати також **рівне** право виборче до парляменту у Відни Українцям і Жидам.

Остак виглядає, би сповнене австрійської обітниці, тої обітниці, яка ніколи не сповнила ся, коли ходило о справедливість для українського народу.

Лише Поляків страшать, що Українці дістануть рівне право, а про українську провінцію вже й не згадуєть ся.

Але австрійські правителї перечислюють ся, коли рахують на поперте Українців, хоч би не була утворена самоуправна українська провінція зі східної Галичини і північної Буковини. Се є мінімальне домаганє українського народу, від якого він не відступить ані на хвилю. Не відступить, поки сього права для свого народу не здобуде, хоч би і найзавзятійшою боротьбою.

А як здобуде, то знати-ме, що не обіцянки сповнились, але боротьба осягнула успіх.

Смерть о. Івана Константкевича.

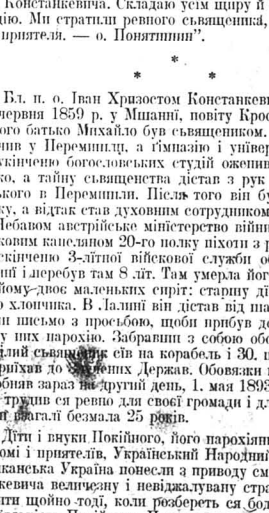

о. Іван Х. Константкевич.

Минулої пятниці (19. с. м.), о годині 11.20 перед полуднем помер у Мак Чонк, Па., в домі своєї дочки довголїтний парох української громади в Шамокін, Па., о. Іван Хризостом Константкевич.

Покійний занедужав був ще минулої осени, але довший час не піддавав ся недузї і сповняв совісно свої душпастирські обовязки, доки було можна. Останну Службу Божу відправив дня 6. січня б. р. (неділя перед Різдвом, Сьвятий Вечер), і після того виїхав до звісної „пенсильванійської Швайцарії", місточка Мак Чонк, де в домі своєї улюбленої дочки піддав ся основному лїченю. Якийсь час здавало ся, що Хорий прийде до здоровля, але коли до цукрової недуги нирок прилучила ся ще й сильна перестуда, лікарі почали тратити надію. Хорий не вірив також у своє видужанє, тож два тижні перед смертию запросив до себе свого довголїтного приятеля, адміністратора гр.-кат. церкви для Угорусинів о. Г. Мартика, котрий хорого висповідав і заосмотрив на дорогу вічности Найсьвятішими Дарами.

Печалива дочка Покійного робила, що тільки було в її силі, аби вратувати дорогому батькови житє, але всї труди і заходи показали ся безуспішні. Він умерла в руках своєї донечки Галї, в присутности зятя і о. Н. Підгорецького, що був одним з найлїпших приятелїв помершого. Яке житє, така смерть" — каже наша приповідка. У тім випадку ся приповідка сповнила ся дословно: о. Іван Константкевич провадив житє дуже спокійне і тихе і такою спокійною та тихою була його смерть. Праведному праведна смерть.

Небіщик оставив на письмі свій тестамент, датований 1. марта 1915 року. В справі свого похорону Покійний написав ось-такі виразні застереженя: Перший раз мать ся задавонити по смерти, другий раз підчас виносу тіла з дому, третий раз підчас виносу тіла з церкви. Убрати тіло: **звичайна** реверенда (бл. п. о. Константкевич мав високі крилошанські відзнаки, але їх ніколи не носив), власний епитрахиль і зелїзний хрестик в руку. На трумні хрестик і лиш дві сьвічки. В церкві трумна мусить бути замкнена. Похоронні богослуженя: один сьвященик має відправити лише тиху Службу Божу і саму тільки панахиду; жадних инших богослужень не мать ся правити; жадних проповідий не мать ся говорити над тілом ані в хаті, ані в церкві, ані на цвинтари. Жадних цьвітів, жадних вінців, ані на трумну ані коло трумни не купувати і не класти, ані від нікого не приняти. Трумна має бути як найтанша — не висше 30 долярів. Памятника на гробі не треба, лише простий деревляний хрест. Братство св. Кирила і Методія*) платить на похорон (100 долярів), а репту платять дїти. Дїти мають дати по 100 долярів на два леґати до епископського ординаріяту, аби відправляли ся що року дві заупокійні Служби Божі: 11. січня за жінку Неонілю, а в день його смерти за цілу родину. Похорон має відбути ся третого дня по смерти. Тіло мать ся похоронити на цвинтари в Мак Чонк, побіч внука Кароля.

На случай невиконаня своєї останної волї Покійний грозить своїм дїтям відмовленєм вітцівського благословенства.

Тлїнні останки Покійного привезено зелїзницею до Шамокін в суботу, о годині 12.45 пополудни. Вірні парохіяни вийшли на стацій, звідки з поїзду трумну свого улюбленого пароха і занесли її на приходство, де вона перепочувала. На другий день (в неділю о 8-мій годині рано занесено Покійника до церкви, де о. Н. Підгорецький відправив тиху Службу Божу і панахиду. Підчас панахиди співав дуже гарно, дуже гармонійно і дуже зворушаючо місцевий український хор під управою свого спосібного і працьовитого учителя, п. Василя Савіцького. По тім скромнім богослуженю перенесено тіло Покійного на зелїзничий дворець і о годині 11.43 перед полуднем поїзд відвіз Його до Мак Чонк.

На похороні Покійного були: сни Михайло, дочка Єлена зі своїм мужом Іваном Вайсером і батько жінки Мих. Константкевича. Від Українського Народного Союза були в депутації: К. Кирчів, С. Ядловський і О. Стеткевич. Окрім місцевих приятелїв і знакомих Покійного було ще богато людий з околиці, котрі случайно довідали ся про смерть шамокінського пароха, бо бл. п. о. Константкевич наказував, аби на його похорон нікого не запрошувати і про сей похорон нічого публично не оголошувати.

На руки о. Підгорецького прийшло кілька телеґрам з кондоленціями для родини. Від адміністратора гр.-кат. церкви, Впр. о. П. Понятишина, прийшла ось-така депеша: „Дуже жалую, що не можу бути присутнїй на похороні бл. п. о. Константкевича. Складаю усїм щиру й сердечну кондоленцію. Ми стратили ревного сьвященика, доброго патріота і приятеля. — о. Понятишин".

* * *

Бл. п. о. Іван Хризостом Константкевич родив ся дня 10. червня 1859 р. у Мшанні, повіту Кросно (Галичина), де його батько Михайло був сьвященником. Народну школу скінчив у Перемишли, а ґімназію і університет у Львові. По укінченю богословських студій оженив ся з Неонілею Конко, а тайну сьвященства дістав з рук епископа Ступницького в Перемишли. Після того він був один рік при війску, а відтак став духовним сотрудником в місті Ярославі. Небавом австрійське міністерство війни іменувало його військовим капеляном 20-го полку піхоти з ранґою капітана. По скінченю 3-літної військової служби обняв парохію в Лалині і перебув там 8 літ. Там умерла його жінка, лишивши йому двоє маленьких сиріт: старшу дївчинку і молодшого хлопчика. В Лалині він дістав від шамокінських громадян письмо з просьбою, щоби прибув до Америки і обняв у них парохію. Забравши з собою обоє сиротята, покійний сьвященик сїв на корабель і 30. цьвітня 1893 року приїхав до Злучених Держав. Обовязки пароха в Шамокін обняв зараз на другий день, 1. мая 1893 року, і від того часу трудив ся ревно для своєї громади і для своєї суспільности вагалї безмала 25 років.

Дїти і внуки Покійного, його парохіяни, його численні знакомі і приятелї, Український Народний Союз і ціла американська Україна понесли з приводу смерти бл. о. Константкевича величезну і невіджалувану страту. Се дасть ся оцінити щойно тоді, коли розберуть ся бодай загально цїлу діяльність Покійного. Постараємо ся зробити се у слїдуючім числї, а покищо в імени нашої орґанізації, котрої він був основателем і першим головним секретарем, і в імени нашої часописи, котрої редактором він був у найтяжших для неї часах, кидаємо на могилу великого Покійника жменю землїщі з бажанем, аби вона була йому пером і аби память його не затерла ся нїколи між тими, для котрих він цїле своє житє щиро і ревно трудив ся.

Опечаленій родині, Синови, Донці і Внукам складаємо свою щире й сердечне співчутє і просимо Бога, щоби Він допоміг їм перенести і переболїти ту велику і тяжку втрату, яку вони понесли через смерть свого найдорозшого батька і діда, свого найлїпшого опікуна і приятеля.

*) Братство св. Кирила і Методія, котрого бл. п. о. Константкевич був членом, се найстарше шамокінське братство, яке дало почин до заснованя нашого Українського Народного Союза.

Значінє банків для кооперації.

Кооперація, як головний будівничий нового економічного ладу примушений працювати в рамках і законах сучасного капіталїстичного ладу, повинна використати для своєї мети всю силу сих законів. Насамперед вона повинна шанувати головний чинник того ладу — капітал. Капітал кредитовий, капітал торговельний, капітал промисловий повинні поступити на службу кооперації і творити її волю.

Длятого кооперація мусить стягати до себе гроші і утворювати для своїх потреб кредитові заведеня такогосамого значіня, яке мають в сучасним економічнім житю комерційні банки. Се значінє надзвичайно велике. От як характеризує їх ролю в народнім господарстві проф. А. Яснопольский:

„Комерційні банки стоять у самім осередку сучасного економічного житя; справедливійше сказати — на його чолї. Їх функція — концентрувати, орґанізувати і направляти грошевий капітал туди, де з пасивного (лежачого) він стає активним (діяльним). А се є основа, провідна капіталїстична функція, що дає житє всьому".

Вони, сї банки, „заняли центральну позицію, яка панує над усїм капіталїстичним сьвітом". Оттак наприклад в торговлї банки „раніше відіграли пасивну ролю, не виявляли власного почину, а задовольняли тільки ті вимоги, з якими звертали ся до них торговцї, яко власники вексельного матеріялу", тобто банки обмежували свою діяльність тим, що обкладували векселї, простї — позички торговцї тому, хто приходив до них. Нинї банки приймають більше активности, більше почину. Найбільше се помітно в міжнародній торговлї: там вони беруть активну, діяльну участь в розширеню торговельних операцій, за допомогою тих всїх відділів та нових банків, які вони закладають по инших державах, за морем і в кольоніях. Се-ж саме можна по части помітити і на внутрішній торговлї, де банки розвивають торговельні операції за свій кошт з найріжнороднїйшим крамом.

А ще більший вплив банків на сучасне економічне житє виявляє ся з відношеня між ними і промисловостию.

Банки не тільки кредитують промислові заведеня грішми для біжучих короткочасних оборотів (таке кредитоване промисловости по сути не відріжняєть ся від звичайного кредитованя товарної торговлї), але доставляють промисловости від формою короткочасового кредиту довгочасовий кредит, даючи гроші в основний капітал підприємства. Се примушує банки інтересувати ся самою орґанізацією підприємства, брати в ній участь і встановляти свій догляд над заведенєм. Більше-ж сього вони заінтересовані в сїм, щоб ті підприємства, в які вони вмістили свої гроші, обєднували ся в „картелї" та „трости", щоби забезпечити себе від банкротованя. Отже банки помітно впливають на промисловість в напрямі „картельованя" її в тих галузях, в яких вони найбільше заінтересовані. („Картелї — се союзи підприємств фабрик одної галузи промислу, пр. зелїза, що мають на метї не допускати ко конкуренції, реґулювати цїну на даний товар, пр. зелїзо, і т. д.) — Таким чином банки являють ся одним з головних чинників розвою промисловости.

Отож хоч „сучасні промислові картелї і трости мають величезну силу, але якими-б дужими вони не були, провідна роля остаєть ся за тими капіталїстичними орґанізаціями, котрі порядкують громадським капіталом в його „грошевій формі" — тобто за банками. Оттаке величезне значінє мають банки в сучасним економічним житю. Кооперація, починаючи в боротьбі з капіталїзмом будоване нового ладу і намагаючись длятого шанувати капітал, повинна закладати для своїх потреб такі банки; такі сами, по силі, але не такі по складі і по завданях. Ті банки повинні бути банками **кооперативними.** Вони зміцнять кооперацію і дадуть їй можність впливати із свого боку на торговлю і промисловість **в напрямі їх кооператизації,** тобто в тім напрямі, щоб виробництво й поділ продуктів були поставлені на основі кооперативного принципу, який служить дверима до соціялїстичного ладу.

(„Нива Спілка").

Чи Ви є передплатником „Свободи"?

КОЛИ ЩЕ СЕЇ ЧАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ЇЇ СЕЙЧАС.

„СВОБОДА" є найдешевше зі всїх українських часописей з наших сторін краю.

„СВОБОДА" виходить три рази тиждень, во второк, четвер і суботу.

„СВОБОДА" подає цїнні статї політичні, українські і приклади, популярно-наукові розвідки, оповіданя і фейлетони.

„СВОБОДА" також подає найдокладнїйші відомости з поля війни і з нашого рідного села та повіту.

ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ:

НА ЦІЛИЙ РІК $3.00
НА ПІВ РОКУ $1.75
НА ТРИ МІСЯЦІ $1.00

ПОЗА ГРАНИЦЯМИ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ:

НА ЦІЛИЙ РІК $3.50
НА ПІВ РОКУ $2.00
НА ТРИ МІСЯЦІ $1.25

Звертаємо увагу, що на кредит нікому не висилає ся часописи.

Гроші надсилати висилати краще в замовленем на почтовий або експресовий мони-ордер або в рекомендованім листі на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Департамент скарбу у Вашінґтоні,

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

ЩАДІТЬ І ВИПОЗИЧАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТИ
ВУЙКОВИ СЕМОВИ

Він потребує їх сейчас!

Ви будете потребувати їх по війні!

КУПУЙТЕ
Воєнні щадничі марки забезпечені правительством Злучених Держав.

Вони приносять 4% проціїв, а відсотки обчисляють ся що чверть року.

Можете розпочати ДВАЙЦЯТЬ ПЯТЬМА ЦЕНТАМИ, купуючи щадничу марку Злучених Держав.

Ваш почтмайстер, ваш банкир, ваш ґазетяр і многі купецькі аґенції пояснять вам сю справу як найдокладнійше. ЗАЙДІТЬ ДО НИХ І ПОСПИТАЙТЕ!

Се ваш обовязок!
Се виратує многим житє!
Се виграє теперішну війну!

КУПУЙТЕ НОКИ ЧАС
кишеньковий календарик на рік 1918. Він є оправлений в дуже тривалу ширатову окладинку і має чисті сторінки до записуваня Ваших заміток чи адресів.
Ціна всего 10 центів.
Адресуйте:
"СВОБОДА",
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Запір є великою небезпекою.

яке потягає за собою ВСЯКІ НЕДУГИ. І ПРИКРІ ТЕРПІНЯ: запалене слімеї кишки, забурений трубе, нестрашність, брак апетиту, заворот і біль голови, зігнилий запах з рота, нечиста кров, виходи скірні як чирики, прищі і т. п. Безсонність, нервовість, знесилення до нитя. Сьмітові слова КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічниче лічить запір а зарідно усуває всілякі недомаганя, які виникнуте ЗАПІР. НЕ ПИЙ гірких соль; не уживай вігуди пречищаючих, не пий так зовимих „ГІРКИХ ВИН", бо виклікують СТРАШНІ корчі молодині, почім в коротшім часї знов вертає стара біда ЗАПІР. Зоблиїть себе від тих недостатів раз НА ЗАВСІГДИ. Купіть ще НИНІ КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічниче а побачите як воно добре діяє.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО Лічниче уволіняють Вас від ЗАПОРУ, дадасть Вам здоровля, сил і кріпкости. Знова станеш веселий, охочий до праці і забави. — ПАМЯТАЙТЕ, що ми звертаємо гроші, хто докаже, що КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічниче не є таке як описуємо. КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Вино Лічниче коштує одна фляшка $1.10 до набути в АПТИКАХ, в більших складах, у наших аґентів або прямо у властителя:

D. WROBLEWSKI & CO.,
Dept. R. R.
106 East 4th St., New York City.

Купуйте календар У. Н. Союза. Коштує 50 центів разом з пересилкою.

ВОЄННІ ВИНАХОДИ
ПОМОЖУТЬ ВИГРАТИ ВІЙНУ.
ВИНАХІДТЬ:
1) Прилад за помочи котрого одна або більше осіб можуть вилетіти ся в гору в цілих обсервацийних.
2) Улїпшення в маравіях і артиках.
3) Баґнет з вриндоками протитанковими.
4) Воздушна бомба, яка безпечно можна переносити в орлиних і яка заразїй експльодує коли її кине ся.
ПИШІТЬ по мою БЕЗПЛАТНУ книжку в якій находить ся 100 потрібних винаходів а також по спеціяльну Лїсту пожаданих винаходів воєнних.
Я ПРОВІРЮЮ винаходи БЕЗПЛАТНО.
УДІЛЯЮ інформації всякого роду, находів які уже є в тому напрямі. Все ДАРОМ.
ПИШІТЬ СЕЙЧАС ДО:
A. M. WILSON,
патентовий адвокат
801 Victor Bldg., Washington, D.C.

З Галичини через Україну до Петербурга.

Під таким заголовком поміщена була в петроградській ґазеті „Нашъ Вѣкъ" (давнійша „Рѣчь") з 22. грудня (4. січня) слідуюча інтересна дописьмі:

Наш полк займає часть основної лінії у східній Галичині і розуміється я в теперішну пору сидить даремно в окопах, бо війна вже фактично скінчена і нехто та ніщо вже не заставить „революційну російську армію" воювати дальше. Бо в нас тепер не армія, а маса одітих в сірі шинелі людий, зібраних в одно місце.

На нашім фронті тепер дві власти: Рада і Народні Комісарі. Кого признає фронт? Я позволю собі сказати, що нікого. Як по всій Росії, так і в нашій части нема ніякої власти і про якийсь послух для когось не може бути навіть мови.

Жиємо, як Бог на душу положить і „самоуправляємо ся" при помочи команданта полку та полкового комітету, які, я се підчеркую, працюють дуже дружно і солідарно. Українська Рада кличе нас до себе, Криленко — до себе, а ми, як нерішуча молодиця, не знаємо, за ким іти.

Нудота, лінь, не про що не хочеть ся думати і так привикли нічого не робити, що зовсім не хочемо звязувати свою судьбу зі з Радою, зі з Криленком, Я виїхав з полку в той час, коли ще все не було рішене, що і як буде з нашим фронтом. Одно було ясно, що в полку повна однодушність щодо питаня про внутрішну боротьбу — не мішати ся в братоубійчу війну.

Ми твердо памятаємо пословицю: „Пани сварять ся, а у хлопів чуби тріщать". Нехай Рада сварить ся зі Смольним Інститутом, але російські салдати не повинні проливати братну кров. О скільки видить ся, то сей настрій, хоть і не однаково однодушно, панує у всіх полках і наши самодержці зі Смольного знають про се. Сим тільки й можна пояснити, що на внутрішний фронт посилають не салдатів, а робітників красноґвардейців, навіть за великі гроші.

У Волочисках ми чекали на поїзд цілу добу. Від поголосок ані не обігнати ся. Нас упевняли, що зелїзниця коло Жмеринки розібрана, що арештують усіх військових Українців і т. д. Пасажирський рух між Києвом а Волочисками давно скінчений. Ходять тільки тягарові поїзди, що роблять по 10 верств на годину і, очевидно, возять не товари а салдатів.

За три години до відходу поїзду услужний начальник стації показав мені, які вагони відійдуть і я зі своїм товаришем промостив ся сяко-тако в кутку одного з холодних вагонів.

Поїзд був переповнений. В кождім вагоні було до 100 людий.

Недалеку дорогу між Волочисками а Києвом ми відбули за яких 40 годин.

Характеристично, що настрій у салдатів пригноблений, гнаний. Навіть мир, довго ожиданий мир, не може розігнати в переважаючої більшости салдатів то тривоги за найблизшу будучність, тривоги, яка постепенно обіймає цілу Росію. Салдати відчувають, що щось не так гарно, як кричать господарі нинішного положеня, але, розуміється ся, не мають способи зрозуміти ситуацію.

Всі готові на щось гірше, всі чекають чогось і загальне є горяче бажане, аби та каша, що зачала варити ся в Росії, зварила ся як найскорше.

Розуміється ся, що в нашім вагоні є й ідейний большевик. Він говорить много гарних річий; салдати з увагою слухали його і потакували. Большевик був дуже вдоволений, що слухачі всі його розуміють, але все те вдоволене нагло зникло як один зі слухачів-салдатів сказав: „Так воно, так. Всіх Жидів треба передушити, як блощиці. Се правду кажуть большевики!"

Мені жаль було аґітатора-большевика, як побачив в його очах переляк від слів того простого салдата. Розуміється, він зачав пояснити, що товариші не добре зрозуміли науку большевиків, що большевики ніколи не говорять про винищуване Жидів, що всі люди рівні і т. д.

Та все те зовсім не помогло. Салдат і подавляюча більшість його товаришів зачали спорити з аґітатором большевиком і наконець вилаяли його, доказуючи, що як він обстає за Жидами, то він не большевик а провокатор.

* * *

По 40 годинах подорожи в холоднім товаровім вагоні ми прибули до столиці України, Києва.

Що гріха таїти? Треба признати ся, що ми, Росіяни, всі без виїмку, в послідні часи зовсім відвикли від порядку, чистоти від найповседнійшої культури. Тому, як тільки відїжджаємо у Київ, мимоволі одушевляєш ся і дивуєш ся тим порядкови, який там тепер панує.

Чи на довго? Не знаю і мабуть ніхто не знає, але факт остає фактом. В місті чисто, хідники позамітані, ніг підпоходці не ломлять, сніг всюди позабираний, тяжкі вози днем не їздять головними улицями і зовсім не чути тої страшної лайки, що висить у воздусі скрізь в нашім нинішнім „Петербурзі". Про харчові клопоти навіть говорити нема що. В Києві є всього, зачинаючи від мяса, сала а кінчачи пергарними тісточками та печенями. Ми вже трецінь зовсім забули печеню та торти, а в Києві в кождім реставранті на вибір, які хто хоче. Я вже не говорю про прегарне какао, чоколяду — се ви дістанете в першій лінїй каварні за розмірно недорогу плату.

Напримір наводжу ціну обіду в найдальшій гостинниці „Континенталь" — щось в роді Европейської гостинниці в Петрограді — обід з пяти страв коштує там 5 рублів 75 копійок! А в нас дорозше коштує перекуска в найбруднійшій чайній. Мяса на ринку без ріжниці 1 рубель 30 копійок за фунт, сало по 2 рублі 30 коп. і т. д.

На улицях ніколи ви не стрінете салдатів, що торгують, чим хто хоче; і знов треба зазначити, що між салдатами в Києві а Петербурзі велика ріжниця. Всі Українці хоть би лиш з вишної сторони дуже богато ріжнять ся від наших салдатів. Всі вони одіті після припису, всі в погонах (паролях), в защеплених дишелях і т. д. Бідні офіцири, що їдуть з фронту і спиняють ся в Києві, приневолені в Києві обовязково нашивати погони, бо на офіцира без погонів на Україні глядять дуже косо і він ризикує тим, що хтось наговорить йому якихось дурниць.

Прямо трагікомічне положенє: до Києва без погонів, в Києві обовязково нашивай погони; а виїхав з Києва, знов здіймає їх. Чиста маскарада і хочеш чи не хочеш, а мусиш її відбувати!

Крім українських військ в Києві є много польських військ. Послідні ще більше дисциплінувані і всі кокетничають своїм малиновим уніформом.

Настрій в Києві незвичайно підовнений, серіозний. У всіх, починаючи з простого фіякра, а кінчаючи ославленим буржуєм, повна віра в Раду і повний спокій, за вислід зачавшої ся боротьби між Українцями і большевиками. І знов скажу, що не знаю, чи на довго се, але тимчасом большевики не мають ніякого впливу в Києві і їх ніде не видно ані не чути.

Я особисто пояснюю се тим, що дуже тяжко дістала ся побіда Ради над большевиками і дуже умучив ся нарід від большевицького безладя, сприхрив собі його. Прецінь у Києві були формальні битві між большевиками й Українцями зі стрілянною з гармат, з приступами і т. д.

Як тільки Рада, опираючи ся на раду салдатських депутатів — а українські салдати відносять ся до виборців сьвідомо і їх рада дійсно виражає волю ґарнізону — взяла власть у свої руки та завела лад в місті, всі зітхнули спокійнійше, ціле вимучене населенє пішло за Радою і ріжко відмежувало се від „бунтівників", як називають большевиків у Києві. Але чого ми, російські журналісти, мусимо спеціяльно позавидувати Києвови, то положення преси на Україні.

І „Кієвская Мысль" і Кієвлянинъ" і всі инші російські ґазети виходять в Києві зовсім свобідно і зовсім не находять ся під тим Дамокловим мечем, що вже другий місяць висить над нещасною російською пресою в тій части Росії, де управляють большевики.

З політикою Рада можна спорити, можна не годити ся, але всі, хто тільки побував у Києві, мусять признати, що в тім місті можна жити спокійно, що тут дійсно є порядок і що при державній власти стоять люди, які, як видно, мають, і знане і досьвід і... чесність.

Через два дні, відітхнувши в Києві, я відправив ся на стацію, аби попасти на скорий поїзд, що відходив в 9. год. вечером до Петербурга.

Я не буду наново оповідати про ті прикрости, які мені довело ся пережити, поки ми дібрали ся до стації в Царськім Селі. „Скорий" поїзд, замісць відійти з Києва в 9. год. вечер, відійшов о 2. по півночи й ішов зі скоростию — тягарового. І не диво, бо льокомотива, що тягнула поїзд, була тягарова. Других льокомотив непопсованих нині нема.

Розуміється ся, що вагони є без туалет, бо і вікна і туалети порозбивані, в купе сиділо і стояло тринайцять осіб, а по коритари зовсім не можна було перейти. Одним словом: російськими зелїзницями можна нині подорожувати тільки за кару, а хто доїде на місце призначеня живий і здоровий, повинен дати на молебень. Змучені й ослаблі приїхали ми до Петербурга, де ждало нас нове, сьвітле житє... Фіякер відразу здер з нас двайцять рублів і зачала ся та бакханалія грабіжи і безладя, серед якої ми нині жиємо в Петербурзі.

Подорожний по неволі.

ДЕМОКРАТІЯ ДЕМОКРАТІЯ ДЕМОКРАТІЯ

HELMAR
TURKISH CIGARETTES

Миґтень там,
у веселім товаристві,
боремось за свободу,
а Гелмар цигаретки,
є все при нас,
при нас, при нас.
ПЕРШОРЯДНОЇ ЯКОСТИ.

13 Cents

Фабриканти НАЙЛІПШОГО РОДА Турецьких і Сиґарних Цигаретки в ґаліці.

HELMAR
ТУРЕЦЬКІ ЦИГАРЕТКИ

Володомир Сиротенко.

ЖИВЕМ, ТЕРПІТИ ВМІЧИ...

(Вірш з драми „Терновий Вінок").

Живем, терпіти вмічи,
Летять за днями дні...
Не всі ми, враз радіючи,
Всьміхаємось весні.
Не всіх нас гріє сонечко,
Не всім нам тепло жить...
В одного серце тішить ся,
А в другого болить.
В одного щастє, воленька
І золото навкруг,
А в другого недоленька
І злидні і недуг...
Одному аж регочеть ся:
Кишеня не пуста,
Другому-ж їсти хочеть ся,
Та хліба не хвата.
Один, покритий славою,
Купаєть ся в добрі,
А другий спить під лавою
І гине на дворі...
А з неба ясне сонечко
Тепло своє дарить —
І хоче, хоч в віконечко
Убогому сьвітить.
А ми, боротись вмічи,
Вставаймо в такі дні!
Бо ми не всі, радіючи,
Всьміхаємось весні...

Ню Йорк, 6. цьвітня 1918.

Вже вийшла з друку народна драма зі співами в 5. діях
ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ.
Се книжка видана ся вкупі для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 8. женщин і 7. мужчин. — Ціна за примірник 30 цнт. за 15 примірників $3.35.
Замовлення і гроші посилайте до:
83 Grand St., Jersey City, N. J.
"СВОБОДА".

„МІСІОНАР"
се одинокий (відай) на цілу соборну Україну — український католицький місячник.
МІСІОНАР — се орган таких релїґійних католицких братств як „Апостольство Молитви" і „Бро-во Найсьвятійших Тайн".
МІСІОНАР — учить віри, заціляюче здоровлу, католицьку мораль серед нашого народу.
МІСІОНАР — таким опісує ся ТРИЦЯТЬ ТРОМА ХЛОПЦЯМИ-СИРОТАМИ, отдаючи місіонарям.
МІСІОНАР — коштує лише 50 центів на рік — і то за 36 сторінок що місяць, або за 432 сторінки за рік.
ЧИ ВИ ВЖЕ КОЛИ ЧИТАЛИ „МІСІОНАРЯ"? ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО ТАКЕ ПИСЬМО ВИХОДИТЬ В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ?
Прийшіть 6 цнт. марками, то дістанете одно число, а потім скажете то прийшете решту, а ні то ми не будемо гнївати ся. АБО ПРИШЛЯТЬ 50 ЦНТ. МАРКАМИ АБО МОНЕЙ ОРДЕРОМ НА ЦІЛИЙ РІК — ТО ЩО МІСЯЦЯ ДІСТАНЕТЕ КНИЖОЧКУ З КРАСНИМ НАБОЖНИМ ЧИТАНСМ. Запишіть „Місіонара" собі і свому приятелеви. 23к—
Пишіть до:
"MISSIONARY"
818 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

ПОТРЕБА ЛАДОВАЧІВ ВУГЛЯ
лопатчиків і ошотчиків до The Reliance Coal & Coke Co., Glomawr, Ky. в побліз міста Hazard, Ky., Perry Co. Шахти вентилювані. Високість вугля 4 стопи і 4 цалі. Пена вугля і камінь. Робота нашинова. Стала робота. Добрі робітники заробляють від $80.00 до $120.00 на два тижні. Уміщаємо відкрите сьвідоцтво. Сьвідоцтва місяця. Вільні доми з електричним сьвітлом, опалюванем і вугілї. $1.50 на місяцем. Місце розривкові, школи і костели. — Голосіть ся особисто або пишіть до:
THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMAWR, KY.
Їдьте зелїзницею Louisville & Nashville R. R. з Winchester, Ky., або McRoberts, Ky. 36п-2пп2

В кождій українській хаті повинен находитись календар Українського Народного Союза, який коштує тільки 50 цнт.

ВИРІЖТЕ СЕ ОГОЛОШЕНЄ АБО ЗАПИШІТЬ СОБІ АДРЕСУ.
Ніколи не можете знати, які хлопчики Вас можуть стрінути, або коли буде Вам потрібно доброго і сумлінного АДВОКАТА
Herman Turkel котрого офіси находять ся під ч. 290 Broadway, New York, N. Y.
кінчив школи в краю а опісля здав тут іспити адвокатські, є Вашим родимцем, поступить з Вами чесно і розмовить ся з Вами Вашою власною мовою. — Заступне справи у всїх судах. Уділяйте ся до него також в справах для полагодженя якнайскорше кривавих інтересів. Пришліть особисто, надішліть лист або телефонуйте. Два телефони: Cortland 4895 і 4896. 39-50

JUVITO TABLETS FOR HEALTH
ВАШЕ ЖИТЄ Є ПОВНЕ РАДОСТИ КОЛИ ВИ Є ЗДОРОВІ.
Коли Ви терпите на ослаблені нерви, на мелудок і на долегливости нирок, загальне ослаблене, втрату сили, животности, енерґії, безсонність, утрату апетиту, біль голови, пишіть по безплатну пробну пачку ЛУЇТО ТАБЛЕТЕС, або ліпше зробите, коли вишлете доляра, а одержите се средство до лїченя на протяг одного місяця. 40-51
JUVITO LABORATORY,
SO. HILL BRANCH 25, PITTSBURGH, PA.

DR. BROWN дентист, 45 East 7th Street, всередно парків. NEW YORK, N. Y.
Всякі роботи лїкарсько-зубнятські по умірковаиих цінах. При вийманю зубів уживаю спеціяльний спосіб для нечувеня, так що пацієнт зовсім не відчуває болю. Одіс вистосований у мої найновійші інструменти і є вірно чистий. Цїни низькі.

Коли чоловік є хорий

то першою річию, яку він хоче знати є де знайти доброго лїкаря".

Коли дорвете свої кроки вперед до заведеня Др. Кауфмана, 607 Маркет Стріт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за двома шукальисте без страти часу і гроша на инших лїкарях.

Коли його відвідаєте то впукажете, що лїкар є дуже обережний в виділяню ліґнощів вашої слабости; то є, що він шукає доладно, нащо Ви хорі. Його заведене є заосмотрене в модні і доладні апарати, так що коли потреба аналізи крови, деякої аналізи мочи, отгляцени лучами Х-ра, або що якшого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслідів доладного розслідженя недуги мущин, женщинам є помилка.

Лїкар скаже Вам яка є уміркована цїна за лїченє. Жаден чоловік не може видати задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лїкаря, навіть може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден тоді не повинен оставати ся бо його.

— Поза-інституцією має кождий найновійший апарат до оглядини хорих: Статів, Ґальванів, Фарадів і Гай Фрінкенс' Електрістів; Озоне Інґалятором, Електрік Оскілаторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСЇ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЕ, ЖОЛУДОК, ТРУБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер; в неділї від 10-ої рано до 1-ої попол.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!
Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровлє.
Я МАЮ НАЙЛІПШІ ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ
X-RAYA (ЕЛЕКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.
Я є найстарший хрестіянський медик-спеціяліст в Пітсбурґ, Па.; 35 лїт практики, лїчити тисячі недужих людий.
Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилїчені або ні, без догадаць, і поможу Вам тоді, коли другі молоді або непрактичні лїкарі Вас завели.
Я УЖИВАЮ лише найлїпші і найновійші ліки при лїченю моїх пацієнтів.
Я МАЮ свій власний департамент з медикаментами і лябораторією для найлїпшої для недужих людий.
Ви одужаєтесь, коли тільки Ви схочете Ви можете бути вилїчені. Одна лїкта уменшить біль при мне знаю і дозволить Вас, через що я осягнів успіхи в короткім часї. 38—
ВСЇ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛІЧИТЬ СЯ.
Говорить по українськи. — Низькі цїни. — Оглядини і порада даром.
Год. офісові: від 9. год. рано до 5. год. в вечер; від 10. до 2. в полудне.
Prof. Doctor B. F. MULLIN Народні лїкарь
Specialist
411 — FOURTH AVENUE PITTSBURGH, PA.
(4-ий будинок від Smithfield St. Коли Ідете до мене, то спитайте ся про адресу мого офісу).

Подрібний еиказ жертв з „Українського Дня".

(Дальше).

BRESLAU & PLYMOUTH, PA.

З ПУЩОК: Юлія Федан і Юлія Роман 16.50, Анна Ковінець і Марія Пахнак 12.95, Зузанна Роман 3.90, Анна Гриджик 3.58, Іван Кабзан 3.90, Марія Дмитик 3.90, Розалія Гуда 3.26, Анна Смолянко і Марія Наліпа 2.93, Андрій Пасіка 2.73, Марія Лельо 2.68, Михайло Ілан 2.58, Стефан Мацейко 2.54, Ольга Ілан 2.43, Дмитро Ждусь 2.40, Агафія Шевчака 2.10, Михайло Кондуч 2.00, Михайло Бігус 1.75, Марко Поліща 1.69, Розалія Ілан 1.58, Анна Стифура 1.55, Ольга Гринина 1.48, Ніколо Шкробак 1.44, Іван Поліща 1.32, Анна Білецька 1.30, Юлія Федан 1.26, Марія Вуоак 1.15, Ева Шпець 1.14, Юлія Гуда 1.23, Марія Пиляк 1.11, Анна Вентльовська 1.10, Юліяр Ванек 1.06, Анна Пацан 1.05, Ева Лівіда 1.00, Анна Зроман 1.00, Катерина Пазлик 1.00, Іван Поліща 95 ц., Марія Зубик 92 ц., Іван Удич 91 ц., Зоня Данилович 90 ц., Катерина Шкільовська 85 ц., Марко Данилович 85 ц., Стефанія Гаймка 80 ц., Лиа Роман 80 ц., Михайло Пиляк 75 ц., Зофія Скрабут 75 ц., Ліда Данилович 71 ц., Стефан Лотрик 70 ц., Анна Кінка 70 ц., Іван Фромель 69 ц., Дмитро Патрацик 60 ц., Петро Давінчак 60 ц., Анна Лельо 60 ц., Анна Осірак 56 ц., Юлія Кенога 56 ц., Марія Дутчуз 50 ц., Федор Мацейко 47 ц., Михайло Мацейко 42 ц., Іван Вартовик 36 ц., Анна Кантра 32 ц., Катерина Тирпак 32 ц., Григорій Фіна 26 ц., Анна Гудавська 20 ц. На ЛСТУ: о. М. Лепкович 25.00 складка в церкві св. Петра і Павла в Пиманах. Ла. 18.03. Петро Гриценко, Петро Зелько і Осип Лельо по 3.00. Іван Василишин, Теодор Кіс, Іван Удич, Олекса Рудольф, Йосиф Гливський і Михайло Бесада по 2.00, Васько Олешік і Семен Поліща по 1.50, Теодор Лотрик, Андрій Лельо, Михайло Нітуч, Юрій Фіра, Михайло Лебедя (стар.), Михайло Лебедя (мол.), Михайло Москаль, Антін Пах, Михайло Цап, Григорій Брелик, Антін Петрак, Дмитро Вдовик, Василь Кучма, Сава Фромель, Григорій Зубар, Іван Бодь, Ілія Дудуз, Ілія Дубик, Семен Гасак, Літок, Ілія, Ір. Діяк, Марко, Юрій Курятник, Петро Станішель, Іван Сивий, Дмитро Ковтало, Осип Горощко, Теодор Пенета, Дмитро Гринишин, Теодор Стоцинець, Іван Мудрий, Микола Сливчук, Стефан Фромель, Осип Баранік, Олекса Копач, Стефан Кощюк, Іван Ковальчик, Дмитро Гаміжка, Андрій Пилип, Іван Олешик, Василь Пилип, Іван Кочар, Филип Славський, Олекса Гуда, Теодор Мусіка, Теодор Катулька, Анна Лельо, Михайло Мудренський, Мирон Буда, Іван Гнатрик, Василь Шкрабут, Микола Петришин, Іван Ковалик, Василь Кравець, Стефан Мандзак, Марія Фургала, Петро Ляшак, Іван Патрилак, Семан Балик, Йосиф Бінецвич, Марія Цап, Юрко Огірко, Теодор Дальо, Василь Брелик, Валентій Рабішський, Анна Кучма, Іван Вус, Якім Копач, Іван Сенько, Іван Маркович, Теодор Білецький, Антін Пех, Андрій Мацейко, Андрій Поліщак, Адам Савка, Максим Дзуєв, Филип Копач, Петро Гуда, Петро Старицун, Олекса Фартуз і Джон Гол Гріфіт по 1.00, Марія Мох, Якім Копач, Іван Анкерко, Верона Лось, Стефан Боренький, Михайло Габор, Петро Юсик, Іван Ярощак, Іван Кость, Іван Оленик, Андрій Ляврчак, Михайло Лельо, Петро Кацик, Анна Рашка, Катерина Пазаровська, Ілько Ботик, Анна Джуза, Юкіраат Лукичек, Карпо Петрак, Василь Куч, Іван Федан, Анна Фішер, Михайло Голінка, Антін Пикорак, Стефан Тимішка, Федор Кулиса, Дмитро Калямон, Марія Барна, Атанас Калямон, Іван Мусіка, Текла Сивик, Василь Гідомський, Стефан Пилип, Грегор Кутерба, Михайло Напарда, Адам Гуда, Нестор Давінчак, Ілія Пилип, Іван Бесада, Максим Петраш, Михайло Ковал, Микола Мацейко, Трофим Поліщак, Стефан Пилипа, Дмитро Шпуда, Семен Поліщак, Антін Копач, Антін Вартовик, Микола Лишо, Анна Кишенчак, Семан Кабзан, п-ні Шчура і Стефан Кавса по 50 ц., Юлія Скробала, Стефан Фромель, Андрій Рудавський, Теодор Грицик, Іван Німець, Дмитро Копач, Ілько Ботик, Іван Сташина, Теодор Нетрик, Андрій Гаврик, Іван Мікита, Микола Федан, Михайло Боренький, Орія Венгльовська, Анна Гвіздек, Гелена Матовчик і Терезія Куяк по 25 ц., Адам Брук 20 ц., Михайло Дифрійович 15 ц. — Разом $285.03

AUBURN, N. Y.

ЗІБРАЛІ: Марія Зазуля 13.55, Марія Пінкот 14.19, Марія Ковінська 8.00, Стефанія Пінкот 7.81, Анна Ковальчик 6.58, Марія Поліщак 4.05, Анна Куць 3.40, Катерина Івашишка 3.27, Анна Ніжельна 2.19, Юлія Мацкович 1.35, Марія Ковінець 72 ц., Зофія Кацак 2.91, Теодор Гоф 27.49, Стефан Медвідь 17.59, Іван Мурника 10.95, Микола Лелко 9.56, Стефан Данчак 7.28, Стефан Андрашко 7.15, Михайло Гутик 7.08, Іван Кововський 6.83, Йосиф Гоф 6.55, Юрко Ілько 6.34, Василь Довжинський 5.71, Семен Мригуз 5.27, Іван Комарницький 5.22, Юрко Фалат 4.71, Олекса Олійник 4.60, Михайло Ванівський 4.50, Іван Малюс 1.00, Олекса Пастух 4.26, Іван Гуляник 4.27, Іван Чорній 4.13, Андрей Роїй 3.78, Семен Зиновак 3.41, Микола Тимчак 3.38, Гр. Марків і Гетка 2.33, Ов. Ілько 2.25. ЖЕРТВУВАЛИ: Братство св. Николая 10.00, о. Д. Добротвор 10.00, Семен Мельник 1.00, збірка з церкві 15.26. Разом 270.35. Розхід 5.00 — Остає $265.35

McKEESPORT, PA.

(Подрібного спису не надіслано). — Зібрано $264.91

McINTYRE, PA.

З ЛСТ: Олекса Міняшський 9.00, Іван Голутяк Івана 8.38, Дмитро Кулікоський 8.00, Онуфрій Тимчук 6.50, Петро Кулікоський 6.00, Іван Голутяк Петра 5.50, Петро Баранік 5.00, Андрій Костюк 4.65, Федор Федорук 3.50. З ПУЩОК: Константин Василюк 11.50, Юрій Бернич 10.00, Теодор Федорук 10.00, Микола Торбік 9.45, Дмитро Костюк 9.00, Андрій Мельник 9.00, Емілян Бортик 9.00, Василь Прокопчук 8.64, Дмитро Настюк 8.20, Петро Кулікоський 7.55, Михайло Стефурак 7.32, Кирпо Василишин 7.01, Ілія Голуцяк 6.90, Петро Михайлюк 6.46, Іван Бортик 6.40, Лазар Кузьма 6.05, Василь Василюк 6.01, Григорій Федорук 5.80, Онуфрій Кошелчук 5.50, Андрій Настюк 5.50, Василь Підгірний 5.30, Дмитро Мусіка 5.20, Семен Баранік 4.68, Теодор Загурський 4.22, Онуфрій Тимчук 3.50, Петро Баранік 3.50, Михайло Андрійчук 3.31, Іван Підгірний 2.30, Петро Стрілецький 2.28, Матій Мечка 2.23, Петро Бортик 1.45, Теодор Маняшський 1.20, Іван Стефурак 1.00, Дмитро Голютяк 35 ц., Анна Лепчука 25 ц., Настя Лесюк 25 ц. Разом 262.90. Розхід 197 ц. — Остає $261.93

STAMFORD, CONN.

З ПУЩОК: Парана Вовк 25.40, Катерина Сагачук 21.89, Михайло Гайдовський 11.82, Юлія Ковальчук 10.43, Стефан Мостовий 10.42, Йосиф Пригарський 9.23, Стефан Кабарук 8.63, Тана Закутинська 8.29, Петро Хома 7.74, Іван Боновський 7.19, Анна Кузмишин 7.10, Якім Лаба 7.05, Андрій Лежешко 6.89, Сава Мартюк 6.66, Іван Кресан 6.44, Іван Коба 6.34, Гринько Котут 5.96, Андрій Лесів 5.81, Стефан Корнчук 5.77, Ева Серафін 5.70, Анна Гуда 5.60, Іван Кресан 5.57, Іван Тарчук 5.29, Катерина Стахів 4.19, Емілія Тарчик 3.63, Марія Пригарська 3.23, Ліза Терлик 2.92, Казік Берлай 2.92, Іван Городецький 2.58, Марія Зацкатовська 2.28, Василь Блащук 2.21, Андрій Кобель 2.20, Парана Лісова 2.19, Микола Трач 2.10, Антін Городецький 2.10, Йосиф Хома 2.09, Анна Ковальчик 2.02, Анна Сливинська 1.86, Филип Оленців 1.77, Петро Панько 1.71, Поліна Бреля 1.67, Микола Білас 1.65, Марія Чарковська 1.55, Джеї Джоєй 1.31, Марія Бреш 1.23, Михайло Сливинський 89 ц., Василь Надрічний 86 ц., Микола Пущик 81 ц., Реймонд Морісон 64 ц., Катя Тарчук 57 ц., Катерина Тополькська 50 ц., Ілько Хома 6.65, Анна Ковальчик 4.00, Іван Кресан 3.00, Стефан Мостовий 2.00, Стефан Гуравич 2.00, Василь Блащук 2.00, Андрій Лесів 1.25, Михайло Гайдовський 1.00, Іван Коба 60 ц. Йосиф Пригарський 1.00. Разом 278.72. Розхід 18.60. — Остає $260.12

AKRON, OHIO.

З ПУЩОК: П. Гавлик 17.17, М. Хребар 15.72, А. Кулеша 13.06, Л. Кулешина 10.00, С. Антонишин 7.26, К. Сивик 6.89, Ц. Баранецький 6.59, І. Іванишин 6.56, Ю. Будера 6.43, С. Трач 6.25, Ю. Сивик 6.06, Т. Галанчак 6.06, Марія Шкаваній 5.51, Т. Мурась 5.25, Г. Лесіна 4.60, М. Гірак 4.48, Г. Мончак 4.35, М. Грабовський 4.25, П. Славяк 4.00, М. Небесна 4.00, В. Чайковський 3.75, Г. Сирота 3.73, В. Поліщак 3.30, В. Бурцик 3.09, Т. Салатук 2.69, М. Сивик 2.20, Е. Савчишин 1.45, І. Колдунський 72 ц., з церковній гали 70 ц., М. Бакрановський 69 ц., М. Ставчинський 50 ц., М. Мінько 41 ц., Кат. Лежовська 5 ц., К. Цепко 85 ц. З ЛСТ: М. Грабовський 13.80, М. Новосельський 13.10, В. Пацкань 12.60, А. Кудера 6.00, Ю. Мечайський 5.50, Михайло Стельмах 5.00, В. Хлиста 2.25, жертва в церкві 26.94. Разом 253.39. Розхід 4.10. — Остає $249.29

UTICA, N. Y.

З ПУЩОК: Йосиф Михалюк 19.30, Михайло Кочишин 16.60, Михайло Смігун 13.70, Лука Гарматюк 12.86, Теодор Тальчі 12.20, Дмитро Хоптанай 10.17, Юрко Лаврик 9.19, Микола Дюгін 9.06, Іван Ісидорович 8.64, Петро Ковінський 8.14, Іван Захарко 7.23, Юрко Чарчук 5.74, Микола Дуда 5.50, Дмитро Зяр 5.48, Катерина Пасічник 5.27, Николай Грицинак 3.35, Іван Демкович 3.47, Олекса Грабе 2.23, Стефан Граб 2.20, Марія Костів 3.42, Григорій Романів 2.95, Кость Салаш 2.78, Микола Олійник 2.48, Матвій Шпак 2.04, Петро Ковінський 2.08, Олекса Онишк 2.00, Юлія Гарматюк 1.27, Василь Дисогір 1.10, Михайло Зиловак 100, Дмитрій Стир 87 ц., Іван Михайлюк 76 ц., Катерина Горощко 70 ц., Ілько Кочишин 48 ц., Тимко Чурпіз 36 ц. З ЛСТ: Дмитро Хоптанай 11.30, Василь Дисогір 8.40, Іван Поцелюк 5.25, Юрко Дегрич 6.15, Іван Костів 5.55, Василь Гречин 5.50, Микола Дуда 2.35, Лука Гарматюк 2.10, Микола Кулик 2.00, Михайло Кочишин 2.00, Микола Олійник 1.50, Іван Ісидорович 1.50, Іван Грабовський 1.00, Матвій Шанайда 35 ц. Разом 245.15. Розхід 2.00. — Остає $243.12

ST. JOSEPH, MO.

З ЛСТ: Стефан Торопа 14.00, Михайло Хома 13.50, Стефан Юркевич 8.26, Василь Сищенко 7.25, Михайло Дачишин 5.25. ЗО ПУЩОК збирали: п-ні Мелік, п-ні Бурлятшен, п-ні М. Кулак, п-на Маргарет Бер, п-на М. Аксенкотась, п-на Е. Ковальчик, п-ні Рен Молуе, п-ні Тесла, п-на Ода Гаммабертер, п-ни: Тереса Бажан, М. Бузиновська, М. Вітик, Поліна Вітик, Ева Старук, Е. Курпишко, М. Мочковська, Анна Шпак і Софія Міхалко — Разом зібрано $221.87

COATESVILLE, PA.

З ЛСТ: Іван Гладій і Василь Кравчук 34.28, о. Іван Великорський і Йосиф Сулак 25.00, о. Іван Великорський і Данило Кравчук 13.95, Василь Станіфічка і Данило Сеїда 14.20, Микола Федоришин і Андрій Галамуза 10.42, Михайло Ференц і Андрій Маєсин 4.03, Михайло Перець і Михайло Шпачинський 3.75. З ПУЩОК: Катерина Шпінська і Катерина Федоришин 32.31, Олена Бручковська і Юстина Ковальчук 25.63, Анна Лукевич і Іван Запітна 16.70, Іван Навродька і Софія Мовка 12.13, Катерина Кольмина 5.05, Розалія Лукевич і Анеля Запітна 2.90, комітет доложив 83 ц. — Разом $216.00

PORTLAND, OREG.

З ПУЩОК: Вінцн Копецька (Чешка) 20.70, Анна Хорунська (Польска) 20.60, Ганна Гамбінська 15.94, Тесі Бобрик (Чешка) 15.17, Анна Загайко 14.27, Анна Гулаш (Чешка) 12.12, Анна Античнин 11.81, п-ні Кацан (Чешка) 11.48, Мер Косіна (Чешка) 19.28, Островська (Польска) і Юлія Остроська (Польска) 8.98, Ковалевська (Польска) 4.10, Делля Гуцкеї 3.52, А. М. Ягельська (Польска) 3.01, Анна Сокоїлів 10.00, Михайло Кончак 6.40, Михайло Гошовський 5.90, Лука Кічак 2.15, Йосиф Антічнин 1.00. Разом 228.09. Розхід 18.09. — Остає $210.00

(Дальше буде).

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
цікавих книжок
які має на складі
КНИГАРНЯ „СВОБОДИ".

Арендар. Драма в 3. діях. — Ціна 25 ц.
Американський Шляхтич. Образ з житя руських робітників, в 3-ох діях. Ціна ..... 50 цент.
Американець, веселий образ з житя народу зі співами, в трох діях. — Ціна ..... 15 цент.
Абу Касимові капці. — Арабська казка Нашкан Іван Франко. — Ціна 30 ц.
Американський гимн „Мій Кентрі" під нотами з українським перекладом. Ціна ..... 10 цент.
Американські трости. — Ковбок. (Казка). — Емігранти.— Дві нашої слави і недолі. — Ціна ..... 15 цент.
Анаконда. — Займаюче оповідане з часів боїв між Европейцями а Індіянами з півн. Америці. — Ціна 30 цент.
Байки-небилиці. — Ціна ..... 10 цент.
Бондарівна. Драма в 4 діях а 5. відслонах. — Ціна ..... 20 цент.
Буквар для літній першого року науки. — Ціна враз з пересилкою 30 цент.
Бідний сам. Образ з житя нашої спілеющія в Америці у 4 актах зі співами. — Ціна ..... 25 цент.
Богдан Хмельницький а Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фінляндія горіла. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дві нашої слави і недолі. — Ціна ..... 15 цент.
Великий підручник школа на скрипку, самоучитель, з великими потрібними вказівками для початкуючих. Ціна враз зпересилкою 81.25
Весняні пісні. — Ціна ..... 15 цент.
Вибір поезій Івана Франка (з житєпису автора). — Ціна ..... 35 цент.
Вічевий співаник. — Ціна ..... 5 цент.
Весела книжочка з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий. — Містить в собі богато сьмішних віршів, дотепів і оповідань. — Ціна ..... 35 цент.
Вертеп. Сценічна картинка для колядників, що ходять по домах на Різдвяних Сьвят. — Ціна ..... 5 цент.
Вихованець. Народна комедія в 3. діях зі співами і танцями. — Ціна 25 цент.
В невозі темноти. — Комедія з житя русько-американського народа в 3. ях тах. — Ціна ..... 25 цент.
Вільний чоловік і инші оповідання. — Ціна ..... 40 цент
Весела читанка з образками. — Ціна ..... 15 цент.
І. Вечері на хуторі біля Диканьки. II Ярмарок в Сорочинцях.—Ціна 15 цент
Вода в природі. — Уширковані та цінні (В. Винниченко). — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дві нашої слави і недолі. — Ціна ..... 20 цент
Граматика української мови. Уложили І Кошовський і І. Огоновський — Ціна ..... 40 цент
Гетьман Мазепа. Дуже популярна книжка з ілюстраціями. — Ціна ..... 25 цент
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дітий. — Ціна ..... 10 цент
Гаяна смерти. — Ціна ..... 5 цент
Галицькі анекдоти. (Гумористичні оповідання). — Ціна ..... 10 цент
Геноведа. — Ціна ..... 30 цент
Гаси огонь поки не розгорів ся і инші оповідання. — Ціна ..... 20 цент
Другий альбом найкращих українських 25 пісень з нотами на хор мішаний мужеські і сольові. Зладив Г. Смолинський. — Ціна ..... 75 цент
Домашна кухня (як варити і печи). Зладила Леонтина Лучаківська. Дуже правдиво і просто пишно. Дуже для нашої газдинь і дівчат. — Ціна ..... 75 цент.
Дяк. Оповідане Марка Вовчка. — Ціна ..... 20 цент
Два домики і одна фіртка. Комедія в 1 дії. — Ціна ..... 15 цент.
Два брати, з байок Брудів Грімів. — Ціна ..... 15 цент.
Девять братів і десята сестриця Галя Дуже гарне оповідане. — Ціна 15 цент
Екстазій, повість з перших віків християнства. — Ціна ..... 30 цент.
І. Жовтр. — II. Оферма. Повість з міського житя. — Ціна ..... 10 цент
Журавлі. — Зміст: Журавлі (вірш). Закутник (оповідане). Новітні гайдамаки (вірш). Цвіт про Кацаду. Пайло Бет. оповідане про сьмішну молодого робітника-емігранта. Зидки бере лиа тепло. — Ціна ..... 15 цент
Жінки і Мацка. — Ціна ..... 10 цент
Жінка і її значіне в суспільним житю. — Сідсадні пізтрг (3 ілюстрації). — Смерть отамановa. — Дурень. — Дві нашої слави і недолі. — Ціна 15 цент
Жіночий язик, індійська казка. Невдалий лжич, оповідане. — Ціна 15 цент
Жите, зарібки, організації і т. п. в Злуч. Державах. — Дуже цікава розправа про відносини праці і житя в Америці. — Ціна ..... 15 цент.
Зоря нового житя. Комедія в чотирох діях. — Ціна ..... 30 цент
І років війни. Сатиричні ілюстрації з европейської війни. Оповідання, відомости і інформації про українській нарід, про старий край і Америку, богато ілюстровані. Понад 150 ілюстрацій. — Ціна ..... 50 цент
Збірка повістей. — Ціна ..... 10 цент.
Із сестрою. — Є се найгарніше оповідань з кольцької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, яке дотепер вийшло на американській Руси. — Ціна ..... 50 цент. — Ціна ..... 50 цент.
Збірка оповідань. Наташа. Сашан-Заїзд. Безробіте. Павло. В суді. Черт і Мацкатина. Бокачка. Милосердність. Сон і чоловік. Добра дочка. — Ціна 20 цент.
І рівним ним. — Зміст: Вся людська твар з квадро прийде (вірш). Чого нам лійсно потреоа. Не шоти ради, не шоти (вірш). Найбільший духовий поет (Данте Алігієр). Михайло Петрович Старицький, батько українського театру і визначний український поет. Як будуть їти шаци? Алгеа-та пустельник (оповідане). Дещо пікнного з природи і науки. Зі сьвіта.—Ціна 15 ц.
За вольности України. — Ціна ..... 5 цент.
З кого ся насьміюють, з того люди бувають. — Посол Петрашин. — Модний адвокат. Збірка оповідань. — Ціна ..... 10 цент.
Іван Коновченко і инші оповідання. — Ціна ..... 20 цент.
Іван Дурак та инші оповідання. Ціна 25 ц.
Історія заложення Заучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сьміють ся з панної людини. — Як Сніжка щось по ночи водила і що то було? (4 ілюстрації). — Бог на воді (Індійська казка). — Свати. — Дві нашої слави і недолі. — Ціна 15 ц.
Історія про малого Пиканка як злодій і сьмісьнику закутив його в ліс. — Ціна ..... 20 цент.
Книжочка рахункова. — Дуже практична книжочка до обчислювання фірмами, а також до домашнього так для ремісників як і для робітників. З додатком Хронікою нашого сьвіта. — Ціна ..... 30 цент.

Замовлення посилайте на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Сейчас потрібно 17 до 20-літного хлопця до штору гросерійного. Українці мають першенство. Платня після угоди. Голоситись на адресу: 42—
GROCERY, c/o Stoboda,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Пошукую свого кравця ІЛЬКА ЦИПУРИ з села Середного, пов. Калуш. Хто би о нім знав або сам, прошу дописатись на адресу: 48
WASYL YACIW,
Box 288, Nesquehoning, Pa.

ПОТРЕБА мушин-робітників; 37 цент. за годину а по 15-ти днях 41 цент., вигодні мешкальні; 9 годин денно, 7 днів; заробок около $25.00 тижнево. Голоситись до агенції під ч. 613 8th Avenue, New York, N. Y. 48

НА ПРОДАЖ ДІМ на 6 кімнат і ватер, всьо в ньому, горівачі, пять мінут ходу від Summit Tube Station. Ціна 3500. На легкі сплати. Голоситись під ч. 185 Van Winkle Ave., Jersey City, N.J. 47-52

ПОТРЕБА Ділчина або женщина до легкої домашної обслуги при малій родині. Добра платня. Голоситись до: 47-49
EREDEEN,
48 E. 3rd St., New York, N. Y.

УКРАЇНЦІ, НАХОДЯЧІ СЯ В ІТАЛІЙСЬКІМ ПОЛОНІ, ПОШУКУЮТЬ СЛІДУЮЧІ ОСІБ:

1) Стаменко Данил, пошукує свою стрічну сестру Олену Лісак, доньки Федія і Марії, з Залужан, пов. Станиславів.

2) Безручко Петро, зі Сиводна, пов. Чортків, пошукує Антонка Кміть з тих самих сторін.

3) Юзда Ілько, з Біля, пов. Чортків, пошукує адреси Якова Юхима, Андрій Провального, Омеляна Гевка, Павла Провального, Гриньки Баранівського і Гриньки Павлишина, Провального.

Інтересовані мають зголоситись до жмін. „Свободи" по листи. 47-48

Пошукую свого шваргра ФЕДЯ РОКІЦЬКОГО з села Ноєш, пов. Підгайці. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: 46-49
MATHIAS PANASHIY,
Box 53, Waterman, Pa., Indiana Co.

Пошукую ІВАНА ДАНИЛЯКА ГРИГОРОВА з Плешинець, Австрія. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: 46-50
WASYL LYPKAN,
107 Salem St., Boston, Mass.

В дуже важній справі пошукую свого кравця ВАСИЛЯ ЛУЦІВ і ЙОСИФА ПАСАКАС з села Виноград лісний, повіт Товмач. Прошу голоситись особисто або листовно на адресу: 46-48
JOHN CINIAWSKI,
127—2nd St., Passaic, N. J.

Пошукую свого кравця ПЕТРА БУРТНЯКА. Має перебувати в стейті Пенсильванії. В дуже важній справі прошу зголоситись на адресу: 39-51
PETER HAFICHUK,
P. O. Malcom, Iowa.

КОНКУРС.

Греко-католицька парохія в Сиракюз, Н. П., пошукує дяковчителя, щоби провадив школу, хор, завідувати представлями і вести парохіяльні книги. Зобов'язує ся заглашо після угоди і доходи. Першенство мають неженаті. Голоситись до управ. парохіяльної. 45-48
101 S. Wilbur Ave., Syracuse, N. Y.

Пошукую мого шваргра дочку КАТЕРИНУ ШИМАНСЬКУ зі Старих Стрілиск, повіт Бібрка; перед трома роками була на посьвідї в Бруклині. Хто дотисе мені, де вона тепер або сама, то красно подякую. Адресувати: 45-49
MIKE METZ (або) CZERESZEN,
1315 Parrish St., Philadelphia, Pa.

Пошукую своєї жінки ЗОФІЇ ДРУЧОК, родом з села Шверткомель, пов. Хшанів. Вона має 28 літ. Дня 15 марця 1918 р. забрала трох дітий: Зофію, доньку Марію, Ольгонку Стефана, і 4-місячну Анну Гутіцка з АНДРІЯМ КОКОЛІСОМ з села Ґоєрів, пов. Тернопіль. Він взяв зі собою 13-літного сина Івана. Мають перебувати десь в Пенсильванії. Хто подасть їх адресу, дістане 825.00 нагороди. Голоситись прошу на адресу: 40-52
NICH. DRUCHOK,
Clagborn, Pa., Indiana Co.

ЗНАМЕНИТІ І СМАЧНІ ПЕЧИВА І КЕКСИ
НА СЬВЯТА
по дуже низьких цінах в знаній всім пекарні 40вс50
GEORGE MUNDURFF & SON,
142 First Ave., New York City.

МАҐІЧНІ ПРИБОРИ, КАРТЯНІ ШТУКИ,

забави домові і театральні. Цінник висилаю за одержаним 4 цент. 48-83
S. JANOWSKI,
3104 N. 15th Street,
Philadelphia, Pa.

ЧУДОВИЙ ЛІК!
Новознайдена патентована масть
SALTA
виробляюча зі старокрасних яєць, вилікувала богато людий зі застарілих хвороб. Се масть робить рана від попечень, потовчень, всїлякі ріжні і т. п.

Ось що пише про сю масть Текла Гренчик: Я мала через три роки пальці спухли на руках, а моє численне ходженє по ріжних лікарях не прилаьсо ні нїщо. Аж се новознайдена масть мене вилічила до решти. П. ушановане Салта! Дякую. Звертайтесь до мого з порадї". 47св60

Ціна сего ліку: малий слій 50 центів, більший $1.00. Пишіть на адресу:
JURKO SAGAN,
414 Queen St., Wilmington, Del.

Сими днями вийшла з друку книжочка про
Митрополита
АНДРЯ ШЕПТИЦЬКОГО.
Ціна 25 центів.
Сю книжку можна купити у
„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

W. B. CORSETS

W. B. Nuform Корсети
Для
Нерозвинених і Пересічних Статей Женщин

Робить кожду стать гарною і ніжною. Дешеві, виріб бездоганний; нема їм рівних у вигоді, ношеню і гарній формі.

W. B. Reduso
КОРСЕТИ
для Отилих Осіб

Скриває отилість; ґладдже стан бедер. Шнурівки малі. Легко до них привикнути по першім вдяганню.

W. B. "REDUSO"
Style 752
До набутя у всїх більших склепах.
W. B. "NUFORM"
Style 327
WEINGARTEN BROS., INC. NEW YORK & CHICAGO

МОЖЕ НЕ ПОДОБАЄТЬ СЯ Українцеви дещо в „Свободі", то тоді не треба прилюдно ганьбити своєї газети, бо вона своя; зате добре написати до редакції, що осьто мені те а те не подобаєть ся, а рівночасно треба подбати про зріст газети. Коли „Свобода" буде мати богато передплатників, тоді знайде і найліпших робітників, які вдовольнять усіх читачів. І тому треба конечно приєднувати нових передплатників „Свободі".

KAREFUL KOOK KITCHEN
ВАРИТЬ ДЛЯ КОЖДОГО
94 FIRST AVE., betw. 5th & 6th Sts. NEW YORK CITY
Отворена щодня від 17-ої рано до 7.30 вечер.
в неділї від 11-ої до 1 дня.

Через цілий день можна тут дістати поживну зупу і на всякі печено мясо.
БЕРІТЬ СЯ ІДУ ДО ХАТИ. ЩАДІТЬ ЧАС, ВУГЛЯ І ГАЗ.
Всї зупи дуже смачні. Мясо найліпшого рода, яке купуєсь впрост в вирубках мяса Армор & Компани, при Вест 14-ій ул. і 11-ій евені. Сьвіжу ярину доставляє щодня Е. Гонтер, гуртовний склад овочів і споживчих продуктів, під 11 Мурей ул.
ВСІ ТИКЕТИ ПО ШІСТЬ (6) ЦЕНТІВ.

1 пайнт смачної зупи ..... 1 тикет
1 кварта смачної зупи ..... 2 тикети
1 кавалок на парі печеного мяса без костий і тонщу, (сиро важить около ¼ фунта) ..... 1 тикет
Картофелї ..... 1 тикет
Кождого ранкового гуляша, маканарона, хвостова, клам чаудер, принова, горохова, фасольова, картофляна, помідорова, з ряжу і сьвежої.
The Karefuł Kook Kitchen є отворена для оглядин щодня від 2-ої до 4-ої пополудни. 45-50
Не відказайте, голосіть си щодня, беріть відповідну їду для себе і вашої родини.
ЗВЕРТАЙТЕ УВАГУ НА ВИСТАВУ У НАШІМ ВІКНІ.

Богато людий недужих. **Чому? Бо не зовсїм правильно вилїчені.**
Dr. S. P. MANSHIP.
дасть пораду для Вашого здоровля тяжу, як потреба вимагає.

Ми лїчимо успішно всї хронічні, нервові, кровні, нашкірні і инші недуги.
Ми примінюємо найновійші методи лїченя, які скоро і певно Вас вилїчать.
МИ НЕ ЛЇЧИМО, ЯК ПІЗНАЄМО, ЩО ХВОРИЙ Є НЕ ДО ВИЛЇЧЕНЯ.
В нашім офісї лїчимо мужеські і женські недуги при 20-лїтнім досьвідї і при помочи всїх засобів. Лїчимо при помочи електрини і механічних приладів, котрі мають признане вінських лїкарів і то є наша спеціяльність при лїченю всїх недуг.
Говоримо Вашою мовою
Prof. Dr. MANSHIP
Напроти склепу Kaufman Baers
108 SIXTH AVENUE, ГОДИНИ ОФІСОВІ: Щодня від 9. рано до 8. веч.; неділї від 9.30 до 1-ої в полуд.
СПЕЦІЯЛІСТ
PITTSBURGH, PA.

Недужі мущини і женщини
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!
З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Її МОЖНА НАЙТИ.
І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

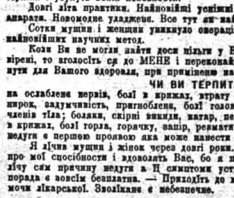

PROFESSOR
Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.
Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої popoл., а в вечерами від 6. до 8-мої.
В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкаєте ся вже раніш. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПОЛЯДИЧНИЙ СТАН і вирокують Вас на добру дорогу до здоровля, зашедить Вам терпінє і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші усїлнині методи, подкчі і електричні аппарати. Новоокриє уладженє. Все тут ще найлїпше для вашого ужитя.

Сотки мущин і женщин уживаючо оверацій через посьвідчене застосованє найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуттях оверіжні, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся: які добрі усїхи можна найти для Вашого здоровля, при примінюваню найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на осьлабленє нервів, болї в кривах, втрату памяти, біле серце, осьлабленє шрок, задужливість, пригноблене, болї голови, зроші, прикиди, осьлабленє членів тїла; болїзни, сперші внизи, ревмат, нервоз, пече Вас тонщу, болї в кривах, болї горла, горячку, запір, ревматичні болї, пріщі? Сі як і другі недуги є першою пропозиєю яка може навести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Тамі відкрили уповнити Вас про мої спосібности і вдовольнити Вас, бо я можу Вас з певностию вилїчити. Я лїчу сіи причини недуги в Обох сьвітах уступають скоро. Памятайте, що порада є вовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли нужаєте допомочи лікарської. Зволїжте є небезпечним. 77-89—

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

ЗНЕВІРЕНІ і ЗНЕОХОЧЕНІ
НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Котрі терплять на якубудь тропічну, нервову або збірну недугу, прийдіть до мене ще сьогодня без ніякої оплати. Моя порада і спостереженя не будуть коштувати Вас нічого. Шматки фізичних визначаючих при примінюваню X-Лаг апарату відкриє Ваш дійсний стан і слабість.

**Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Одні взяли уповнити Вас про мої спосібности і в

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром. Пишіть на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

НАУКУ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УДІЛЯЄ ЗАОЧНО

школа цілої української школи в Америці. АМЕРИКАНСЬКА ПРИГОТОВЛЯЧА ШКОЛА! Тисячі Українців вивчили ся цією школою. Кождий, кого бажав, кождого научила ся читати, писати і говорити по англійськи! Коли Ви до сего часу не рішили ся ще поправити свої знання в англійській мові, то не відкладайте довше, що сегодня навишіть до нас листа, вложіть 10 центів монетою або маркою, а ми Вам вишлемо пробну задачу і близші поясненя нашої задиваючо легкої системи учення. До нашої школи не мусите ходити, ми посилаємо потрібні для Вас задачі почтою. Повний курс коштує $5.00 (принимаємо на сплати). Даємо письмену гарантію вивчити Вас говорити, читати і писати по англійськи, або звернути Ваші гроші. Радимо Вам написати по пробну задачу і уведомити сл. Адресуйте:

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL
525 W. 47th St., New York City.

Д-ри ІВАН СМІТ і К. Д. БІЛИК

ЛІКАРІ УКРАЇНЦІ. СПЕЦІЯЛІСТИ ОПЕРАТОРИ.

327 E. 17th St., New York, N. Y.

ДОКОНУЮТЬ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧАТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ЧТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО НАС, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 17—

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-ої рано до 2-ої полудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

рагуюе в 24 ГОДИНАХ

Кожда лачка має кличеть MIDY

Уникайте відробів

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялістом недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довірє спеціяліст недуг мужеських, котрий у сеє своє знанє і довголітну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ

11. поверх, фронт. 76-80
614 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

КРАСА СЕ БОГАТСТВО!

Памятайте панни і замужні!

ДАРМО порадимо як усунути з лиця: волосє, дьвоєн, прищі, веснянки і вугри, як дістати густе, подовжуюче волосє на голові; білу шию і руки; повний і округлий бюст. ПИШІТЬ сейчас що Нам бракує; зверніть ся до нас, як до приятеля і дістанете задовольнуючу відповідь. МУШИНИ—Ви також зверніть ся до нас, бо чисте лице, густа чуприна роблять і старшого молодшим. Залучіть марку і адресуйте: 19—

THE SPARROW CHEMICAL CO.,
196 E. Fourth St., R-6,
NEW YORK, N. Y.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

ЛІКАР

(говорить по українськи)

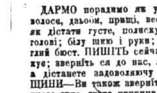

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у ліченю. Я лічу ревматизм, пропукливу і гемороїди, шкорчи, недуги легких, горла, жолудка, утробу, нирки, кишки, шкіри, як і всі недуги мущин; спермінові нечистоти, 1914; 606 уживаючи при ліченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. 1052—

Години приняти: від 9. рано до 8. веч., в пятниці від 9. до 5. лише, в неділі від 9. до 2.

DR. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 E. 88th St., New York, N. Y.
Межи 1st Ave. і Ave. A.

Лічить своїми лікарствами мущин, женщин і дітий. Лічить успішно недуги жолудка, легких, нирок і другі внутрішні недуги. Лічить з великим успіхом пропукливу, ревматизм, лишай і всі скірні недуги. Лікар сам говорить по українськи. Оф іс отворений від 9. рано до 8. вечером, як також в неділі і сьвята. Хто не може приїхати нехай пише до мене.

Що кажуть міністри нашого правительства про третю позичку свободи.

Провідною думкою членів кабінету американського правительства є то, що: як довго Німеччина не буде побита, так довго нема надії на свободу в Америці.

ROBERT LANSING.
(Міністер заграничних справ).

Злучені Держави є від року у війні. Перший ентузіязм по декларації, що вхопимо за оруже в обороні свободи і справедливости, проминув, а його місце заняло почуте детермінації і самопосьвяти. В тім почутю република стремить до осягнення великої задачі, наложеної війною. Нехай відповідь на заклик до третої позички свободи буде таксамо патріотичною, як на перші дві.

WILLIAM GIBBS McADOO.
(Міністер фінансів).

Найменьшим обовязком, який маємо сповнити, — а повинні сповнити його з цілою готовностию — є позичене наших гроший, кождого доляра, нашому правительству, щоби наші геройські сини мали подостатком всього, що потрібне для оборони Америки.

BENEDICT CROWELL.
(Заступник міністра війни).

Ми є сьвідомі великої задачі перед нами і віримо в побіду, але на се потрібно спільних зусиль цілого американського народу і великих видатків у людях і грошах. Чи вам приходить на думку, що було би в разі неудачі? В разі нашої програної у Франції терен війни правдоподібно переніс би ся на американську землю. Пляни наїзду і здобуття Злучених Держав находять ся в архівах німецького генерального штабу. Про се ми знаємо. Я поручаю вам — купуйте бонди свободи в міру вашої можности і понад можність — і памятайте, що Німеччина не видає ніяких бондів на гроші, зрабовані в підбитих народів.

JOSEPH DANIELS.
(Міністер фльоти).

Наші у боєвих окопах і на кораблях мають жите за ніщо і утримують американське мужество і геройство на найвисшім щебли. Задачею оставших в дома є жертви, жертви і жертви в цїли достави правительству средств для провадження війни. Ніхто, що цінить свободу і любить засади, на яких оперте наше правительство, не може усунути ся від участи в третій позичці свободи, аж до остаточних границь.

THOMAS WATT GREGORY.
(Головний прокуратор).

Аби ратувати житє і свободу нашу і наших дітий, ми проти нашої волї були змушені схопити за оруже. А щоби видержати, мусимо ужити остаточних засобів усеї наших сили. Чи наші жертви для свободи мають бути меньші ніж жертви неприятеля для деспотизму? Що нам поможе тайно схований гріш, коли будемо могли видати його лише яко невільники?

DAVID FRANKLIN HOUSTON.
(Міністер рільництва).

Коли не виграємо сеї війни, то пруська автократія все буде втручати ся в наші справи і будемо зносити тягар ненавистного мілітаризму. До виграня війни потребуємо війска і гроший. Проте обовязком і повинностию кождого горожанина є взяти участь в третій позичці свободи після усеї своєї можности.

ALBERT SIDNEY BURLESON.
(Міністер почт).

Перед роком ми приняли вызване до бою, кинене нам в лице Німеччиною. Війна, розпочата нашою державою, є війною за право. Ніколи не було патріотичнійшої манїфестації, як відповідь на поклик президента Вілсона до співучасти в закупні правительственних облігацій. Не знає нас той, хто каже, що наша відповідь буде значно меньшою від суми потрібної для покрити.

WILLIAM C. REDFIELD.
(Міністер торговлї).

Купно бондів свободи робить наші доми безпечнійшими, наші інтереси тривалійшими, причиняєть ся до піддержання Америки супроти неприятеля, котрий глузує з нашої сили і уважає нас за слабих, через се, що шануємо права инших.

WILLIAM BAUCHOP WILSON.
(Міністер праці).

Третя позичка свободи є важнійшою ніж дві перші. Тамті були манїфестаціями наглого, реагуючого патріотизму і болючою наукою для ворога, що Америка буде у війні так довго, аж її нарід буде безпечний перед напором варварства, її інституції — перед нападами автократії, а всі народи на земли, включаючи і наш, будуть мати запевнену можність жити власним житєм, неумученим силою мілітаризму. Третя позичка свободи є наче нашим першим виразним словом, голосним сьвітови, що Америка є сталою в битві і видержить у сїй війні до кінця.

КУПУЙТЕ БОНДИ ТРЕТОЇ ПОЗИЧКИ СВОБОДИ.

В кождій української хаті повинна знаходитись часопись „Свобода".

В Росії.

(Продовжене зі стор. 1-шої).

вета виперли з Москви анархістичні організації. Члени тих організацій опорожнили Москву і в місті панує вже спокій. Лише зоружені автомобілї патрулюють деякі улиці, а в палатах, в яких анархісти мали свої головні кватири, стоять на варті салдати.

З опису заворушень, які недавно мали місце в Москві, показуєть ся, що поверх 100 анархістів убито або ранено. В головних кватирах анархістів найдено великі суми гроший і богато ріжних дорогоцінних річий.

Большевицькі власти оголосили відозву, в якій взивають тих людий, котрих обрабовано, щоби вони прибули до кремлінської вязниці і розпізнавали рабівників поміж трьма увязненими анархістами.

Турки зближають ся до міста Карс.

ЛОНДОН, 19. цьвітня. — На кавказькім фронті турецькі війска зближають ся до міста Карс, як се доносить урядовий звіт турецького штабу зі середи.

Звіт звучить:

„Підчас здобуття пристани Батум, над Чорним морем, взято в полон 2.500 жовнірів і 600 офіцирів, між тими команданта кріпости і инших висших командантів. Воєнна добича складаєть ся з 150 гармат ріжного калібру, значного числа локомотив, возів і великої скількости воєнних матеріялів та поживи.

„Наші війска зближають ся до міста Карс".

Алїянти висадили війска на півострові Коля.

МОСКВА, 14. цьвітня. (Телеграма спізнена). — Англійські і французькі війска висїли в Мурманську, на північно-східнім побережу півострова Коля, щоби скріпити відділ англійських моряків, який висаджено ще перед кількома тижнями.

Війска алїянтів мають на цїли, помагаючи військам большевиків, охоронити мурманське побереже і зелїзничий шлях проти нападів військ фінського правительства.

Мурманська війскова рада, під командою котрої стоять війска англійські, французькі і відділи російської „червоної сторожі", складаєть ся з трох членів: Англійця, Француза і Москаля.

(Фінські війска, одержавши поміч від Німців, перейшли границю Фінляндії і посувають ся в напрямі Мурманска, загрожуючи зелїзниці, яка веде до пристани Архангельск. Фінляндія переводить сї операції, як загально здогадують ся в заборчих цїлях. Німеччина мала приобіцяти Фінляндії здобути північні російські землї, передівсім Архангельск, і в сей спосіб утворити Велику Фінляндію, зовсім позбавляючи Росію безпосередного доступу до моря).

РОДИМЦІ!

Вступайте громадно в члени Українського Народного Союза, бо се одинока і найбільша українська організація в Америці.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ"

виконує

СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,

як:

ЕТИКЕТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛЯ І КОНЦЕРТИ.

НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРІ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.

КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.

СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШ КНИЖКИ.

Вп. Урядники Відділів У. Н. Союза повинні звертатись зі всякими друками до друкарні „Свободи".

Замовленя і гроші посилайте до:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ЗАГАЛОВИ НЕ ЗНАНА ЩЕ ТЕАТРАЛЬНА ШТУКА

НА ВІДПУСТ ДО КИЄВА

комедія в 3-ох діях, написав П. Стеценко.

Комедія „На відпуст до Києва" є дуже сьмішна і поучаюча для кождого читача, котрий любуєсь читанем книжок. В сїй гарній штуці виступає 10 осіб. Для товариств і братств і аматорських кружків найлїпший спосіб замовляти книжку для кождого аматора зі згляду, що тимсамим улекшує ся труд і час на розписуваню роль. Книжка має 77 сторін друку, коштує 30 центів. Замовляти можна мони-ордером або стемпсами. Рівнож маємо богато инших книжок на жадане. Катальоґ висилаємо даром. Всякі замовленя слати на адресу: 47-49

Товариство Просьвіта,
BOOK STORE OF UKRAINIAN KNOWLEDGE SOCIETY,
46 E. 7th St., New York, N. Y.

Нова книжка! Новість!

Накладом

„СІЧОВОГО БАЗАРУ"

вийшла з друку

ДУЖЕ ЦІКАВА КНИЖОЧКА

написана В. Будзиновським

Хрунь і Чорт,

Ціна 15 цнт.

Наша книгарня посїдає у своїм складі много инших книжок всякого змісту. Пишіть по цїнник книжок, залучаючи 3-центову марку на пересилку.

SICHOVY BAZAR
34 E. 7th St., New York, N. Y.

ПОЗІР НА ПІСТ!

Виробляю ПРАВДИВИЙ СТАРОКРАСНИЙ ПАХУЧИЙ ОЛІЙ З КОНОПЕЛЬНОГО НАСІННЯ. Хто замовить висилаю експресом до всїх стейтів в Америці кождому аж до його дому. 31-в47

КВАРТА ОЛІЮ КОШТУЄ $1.60.

Висилаю також нашему капусту дуже добру, бочівка 10 галонів коштує $5.00.

Замовленя враз з грішми шліть на адресу:

D. PRUZHNICKI CO.,
120 S. Heald St., WILMINGTON, DEL.

Для сторів і перепродавців відповідний опуст.

ПРИВАТНА КЛІНІКА,

ОСНОВАНА 1881.

137 East 27th Street,
NEW YORK.

межи 3-ою і Lexington Ave.

Денні години: від 9-ої рано до 5-ої попол.; у вівторки і пятниці від 9-ої до 9-ої; в суботи і сьвята від 9-ої до 1-ої.

Лікарі сеї клініки посїдають широке знанє і многолїтну практику є з змоєї дїлячити Вас скорше як другі молоді, недосьвідчені довчра практикуючі лікарі.

Вони лічать зі спеціяльною увагою недуги нервів, нирок, мітура, крови і скірні, але і всї инші хронічні недуги лічить з як найбільшим догадом і успіхом. Операції доконують стисло науковою методою, без болю і небезпеки, і в многих случаях без втрати часу від праці. 40в77

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

ОСТОРОГА! Ми не маємо філїй, а наша адреса є 137 E. 27th St., New York, N.Y.

КОЖДИЙ ЧЛЕН У. НАР. СОЮЗА АБО ПЕРЕДПЛАТНИК „СВОБОДИ"

наколи пришле 10 адресів своїх знакомих, до котрих „Свобода" не приходить, а хотіли би „Свободу" читати, отримає ДАРОМ

ГАРНУ

КНИЖОЧКУ

Присилайте адреси до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗАРЯД НОВООТВОРЕНОЇ РЕСТАВРАЦІЇ ПІД НАЗВОЮ

The Kareful Kook Kitchen

яка находить ся

під ч. 94 FIRST AVE.. (межи 5-ою і 6-ою улицею)
NEW YORK CITY

запрошує всїх Українців і других Славян міста Ню Йорку і з околиці на

КОНЦЕРТ І ВЕЧЕРОК

— який відбуде ся —

У ВІВТОРОК, ДНЯ 25-го ЦЬВІТНЯ С. Р. о годині 8.30 вечер в великій гали Українського Нар. Дому при 217 іст 6-та улиця.

ПРОГРАМА:

Спів — п. М. Зазуляк, оперовий барітон.
Хор „Української Бесїди", під кермою п. М. Корикори.
Сольо скрипкове.
Артистичні танцї — виконають п. і п-ні Лобойко, бувші члени Цісарського Російського Балету.
Часть музикальна під кермою пп. М. Корикори і Калїнного.
ВСТУП ВІЛЬНИЙ. — Запрошуєть ся всїх, і просить ся привести зі собою своїх приятелів. 48-49

Початок концерту точно о годині 8.30 вечер.

Фортепян Steinway в часї концерту.

КОЛИ КОМУ ТЯЖКО намовити несьвідомого Українця до читаня своєї газети, то се не повинно знеохочувати чесних Українців від дальшої агітації. А от редактори не знеохочують ся писати, хоч часто за їх працю їх ще й лають. Спільна праця всїх людий доброї волї мусить колись увінчати ся успіхом. Тому намовляйте кождого до передплати на „Свободу".

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли ви терпите на кому або застарілу хоробу і не дістали жадної помочи у спеціялістів,

Прийдіть до мене — а я доведу до результату

скоро, тревало і за малу нагороду, без нїякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, реального і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісї і точна екзамінація тлекнить Вас, що Ви вступили на дорогу на веде до здоровя.

Коли Ви терпите

хронічні болї голови, заворот голови, приняди, мрячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і нервні нерви, безсонність, болї в карку і хребті, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні клопоти, недомагання молодих і кишок, невральгічні болї, виступи на язику і зубах. Прийдіть домене. Найновійші і признані наукові методи лїчення при застосуваню ЕЛЄКТРИКИ І ВДИХУВАНЯ запевнять Вам по всї часи можливі успіхи.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ. ПРИЙДІТЬ НИНІ.—НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

Dr. HANNON, СПЕЦІЯЛІСТ
146 East 14th Street,
Напроти Tammany Hall
NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне лише

ОСІБНИЙ ПОЧЕКАЛЬНИЙ ПОКІЙ.

Нехай у Вашій хатї звенить

українська музика

НА ПЛИТАХ

КОЛЮМБІЯ

МОЖЕТЕ ЛЮБУВАТИ СЯ У СВОЇЙ ХАТЇ СПІВОМ І МУЗИКОЮ СЛАВНИХ УКРАЇНСЬКИХ СПІВАКІВ І ПЕРШОРЯДНИХ МУЗИКІВ. ЗВЕРТАЄМО ВАШУ ОСОБЛИВУ УВАГУ НА ПОНИЗШЕ ВИМІНЕНІ ПЛИТИ „КОЛЮМБІЯ", ЯКІ ЗНОВА НАГАДАЮТЬ ВАМ ЩАСЛИВІ ХВИЛЇ МИНУЛИХ ДНІВ НА РІДНІЙ ЗЕМЛИ. МОЖЕТЕ ЇХ ДІСТАТИ У КОЖДОГО ПРОДАВЦЯ КОЛЮМБІЯ ВИРОБІВ.

10 inches 75 cen.

Українські плити, які повинні бути в кождій хатї:

	М. МИРОНЕНКО, тенор.		КВАРТЕТ.
Е 1212	Гоп мої Гричаники. / Сонце низенько.	Е 2315	Вечерниці. / Гей, чого хлопці.

Російські плити:

	М. МИРОНЕНКО, тенор.		Гармонїст Е. ДЕМИНЕНКО.
Е 1410	Вниз по матушкѣ по Волгѣ. / Мо костер.	Е 2001	Малоруссский козак. / Полька.
Е 1499	Куплетист П. ЮРОВ. Утопленник. / Полотер.	Е 2002	Отрада. / Краковяк.

ПЛИТИ КОЛЮМБІЯ МОЖНА УЖИВАТИ ДО КОЖДИХ ҐРАМОФОНІВ. „КОЛЮМБІЯ" ВИПУСКАЄ КОЖДОГО МІСЯЦЯ НОВІ УКРАЇНСЬКІ І РОСИЙСЬКІ ПЛИТИ. ЗВЕРНІТЬ СЯ ДО НАЙБЛИЗШОГО ПРОДАВЦЯ ВИРОБІВ „КОЛЮМБІЯ", КОТРИЙ ОХОЧО ПОЗНАКОМИТЬ ВАС З НИМИ.

Columbia Graphophone Co.

Коли купуєте плити, то питайте за

Плитами „Колюмбія"

і незабудьте числа плити.

Columbia Records Grafonola

Звертайте увагу на сю торговельну марку на всїх плитах Колюмбія.

Купуйте Thrift Stamps і поможіть виграти війну.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!

Др. СПІЛЛІНҐЕР

Посьвятив ся для хорих, нервових людий, котрі не є у можности платити високих цін за своє бадане.

ПОВІДОМЛЯЄ, що ексторії ведуть можуть бути вилічені без ужитя жадоби ТРОЇЧИХ ЛІКІВ при помочи електричних природів. Рівночасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна цими знаряддями цілком лїпше тим самим способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і обдати хворі внутренности водяного світа і світла та цінцати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного світла в тіло і завдати цими зарядами бацилві, які є причиною недуг і людських недостатків. Той спосіб лїченя є не тільки нешкідливий, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за незлїчимого, ще підіймаюсь лїчити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї.

ГОДИНИ офісові: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понедїлок, середу, пятницю і суботу від 9. до 12 в полудне., а в неділї від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР,
153 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтер 3-ої авенї і субаєю.

Веселе для старих і молодих!

„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"

Про Мужиків, Козаків, Попів, Ксьондзів, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ.

Книжочка обнимає 209 віршів на 282 сторонах друку.

Замовляти і гроші посилайте до:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

ДАРОМ! Кождий дістане каталоґ найгарнїйших річий і не вимагаючих — даром. — то вишлє нам свою адресу і залучить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 17—

International Sale House,
1 Union Square, New York City.

Др. Еміль Айхель український ДЕНТИСТ

49¼—1st Ave., NEW YORK, N. Y. corner 3rd Street,

виробляє штучні зуби, котрі виглядають як власні. Вириває зуби без болю. Робота ґваранто-вана, цїни умірковані.

Годинн: від 10. рано до 9. веч., в неділї від 10. до 2. полуд.

Український лікар

Др. С. М. КАУФМАН

11 E. 7th St., New York City.

Спеціяліст всїх мужеских і женских внутрішних недуг. Лічить новими машинами електричними, уживає Х-Рей.

Годинн приймн: від 9. рано до 9. веч.; в неділю від 9. рано до 4. по обіді.

Телефон: Орчард 6353.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терпячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої згодні лїкарські услуги.

Лїчить Українцїв по-над 20 лїт: ПЕРЕВЛЯЙНЇ ЧЕРТИ, РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ ЖИЛЬ, ГЕМОРОЙДИ, НЕДУГИ СКІРИ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛЇПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконую всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно ще на пропускану при помочи спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай пишуть листовно з поясненєм докладним свою недугу, а дістане совіту і безплатну раду.

На відповідь залучить поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
204 2nd Ave., (між 12 а 13 ул.)
New York City.

Годинн офісові: щоднини від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1382 Stuyvesant.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Всї нації беруть участь у третій позичцї свободи.

Як велику симпатію має правительство серед народних мас видно з того, що в кампанії за третою позичкою свободи беруть участь всї нації. Навіть іміґранти, які родили ся у ворожих державах: Німеччині, Австро-Угорщині, Болгарії і Туреччині, ведуть при помочи своїх газет і комітетів сильну аґітацію за позичкою свободи. Понад сорок національностий аґітує, продає і купує бонди третої позички свободи. Рух за піддержанєм американського правительства у війні з Німеччиною і Австро-Угорщиною — великий. Одна вашінґтонська телеграма з 19. цьвітня говорить, що крім анґлійських ґазет, видну і діяльну участь беруть часописи німецькі, мадярські, болгарські, турецькі, французькі, голяндські, данські, норвежські, шведські, фінляндські, айрішські, литовські, русські, чеські, словацькі, московські, польські, хінські, японські, жидівські, арабські, румунські, грецькі, еспанські і много инших. Взагалї тутешні уродженні радіють, що чужинці, яких вони щиро приняли до свого краю, так сердечно помагають сїй державі у провадженю війни. А правительство по просту не може зійти з дива, що чужинці, в серцях котрих все звичайно є инші ідеали ніж у тутешних уроджених, так горячо підпирають великі ідеали, за які борють ся тепер Злучені Держави. Є случаї, які сьвідчать, що чужинці горячійше відізвали ся на поклик в справі закупна бондів третої позички свободи ніж тутешні уродженні. Так приміром міста Ню Йорк, Шікаґо, Бостон, Балтімор, де чужинецький елемент є в більшости, все пропорціонально стоить висше від тих міст, де перевисшає елемент американський. За такий примір може послужити маленька місцевість Стендиш, недалеко Плетсбурґа в нюйорскім стейтї. В тій місцевости є 300 душ населеня, виключно чужинецького, а вони закупили бондів на суму 37.000 долярів, або шість разів більше ніж мали закупити. У Балтімор чужинці закупили бондів третої позички свободи на суму 1,125 000 долярів. У Шікаґо є комітет, який репрезентує 31 національностий, і протягом одного тижня він розпродав бондів третої позички свободи на суму 5,000.-000 долярів. — Українцї беруть в сїй кампанії також визначну участь. В деяких більших містах (о скільки знаємо, то у Філядельфії і Скрентонї) вони позасновували свої власні комітети для продажи бондів третої позички свободи, а в у великих і меньших вони мають своїх представників у загальних чужинецьких комітетах.

Дезорґанїзація почти.

Банкірі, купцї, промисловці і торговцї з цїлої держави приготовляють ся в найблизшім часї — як доносить нюйорський недільний „Ворлд" — внести перед конґрес скаргу на міністерство почт і зажадати як найскоршого розслїдженя справи, чому почта під теперішну пору так нерегулярно доставляє всякі посилки. Тисячі осіб з цїлої держави мають предложити свої скарги, в яких мають доказати, що деякі опізнені посилки спричинили їм великі шкоди.

В Шікаґо заарештовано 27-лїтного Альберта Гількенса, який сказав одній знакомій женщині, що він підложить бомбу під Білий Дім, яка пірве президента Вілсона на дрібні куснички.

Еліяс Грейсели, фармер в Толідо, Огайо, пійшов на 13 лїт до арешту у федеральній вязниці в Атланта, Джорджія, за се, що грозив житю президента Вілсона. Слїдство виказало, що Грейселя був душею прогерманських демонстрацій у своїм повітї.

Катерина Фінлей в Ст. Луїс, Мізури, звязавши свої дїти шнурками і закнебльовавши їм уста, хотїла всїх їх убити. Вона великим ножем рубала голови дїтий, і так убила двоє, а двоє тяжко поранила. Дїтий забрано до шпиталю, а матїр до дому божевільних.

Чарлє Чаплін, славний фільмовий комедіянт, зістав асентирований до американської армії правдоподібно в червни буде покликаний до служби.

Кримінал за виборчі надужитя.

Злучені Держави не Австрія, де виборчим спекулянтам дають до помочи жандармерію і військо. Тут за виборчі надужитя тяжко карають, а про се нехай послужить останний вислід судового процесу проти спекулянтів при осїнних міських виборах в Ню Йорку. На лаві обжалуваних було 60 осіб. Найвисший суд досліджив, що обжалувані, які були виборчими інспекторами, при численю голосів позакрадали тисячі голосів на користь бувшого посадника (майора) Ню Йорку Івана Пурроя Мічеля, а на користь прочих кандидатів — теперішного посадника Івана Гайлена, соціялїстичного кандидата Морріса Гідквіта і републиканського кандидата Віліяма Бенкетта. З 60 обжалуваних чотирох засуджено на 6 місяців кримінальних, трох на 5 місяців, одного на 4 місяцї, двох на 3 місяцї, а пятьдесятьох на 1 місяць. Крім сих є ще два, які тепер служать при війску. Суд завважив, що їх будуть судити по війні. Суд не згодив ся замінити кримінал на грошеву кару.

Заповідає, що сей рік буде дуже злинний.

А. Дж. Де Вое, астроном з Гекенсек, Н. Дж., каже, що біжучий рік буде дуже мокрий. Се він заповідає на основі свого нового винаходу, який уможливляє меньше-більше предсказати погоду на цїлих 80 лїт наперед. Він вже старає ся о патент для свого нового винаходу, після котрого кождий письменний чоловік буде міг знати в головнійших подробицях стан погоди на 80 лїт наперед. На просьбу інтересованих Де Вое сказав, що в слїдуючих днях наступить нова буря з дощем і сніговицею, а відтак кілька днів буде зимно. Буря буде тривати три днї, а по 25-тім цьвітня сонце буде гріти, небо буде голубе, а температура буде неодностайна аж до липня. Де Вое радить, аби кождий здержав свій зимовий капелюх, бо в маю він може придати ся. Коли його спитали, який в сїм роцї буде урожай на бросквині („лїчес"), Де Вое відповів, що дуже поганий, бо 15 степенів морозу нищить всї бросквині. Найгірший урожай бросквинь буде в стейтї Ню Джерзи.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Огневі комісарі з Ню Йорку, Бостону, Филядельфії, Балтимор і Джерзи Сіти, заалярмовані великим браком фаєрманів, рішили вислати делеґацію до президента Вілсона і просити, аби фаєрманів увільнити від військової служби. Нюйорський огневий комісар Джеман каже, що ситуація є дуже грізна. При першім алярмуванню до війска забрано 300 фаєрманів, при другім правдоподібно пійде 1,400, а всїх фаєрманів в Ню Йорку є тепер 3.833. Огневий комісар Джеман жадає, щоби від війска звільнити тих фаєрманів, що мають один або більше лїт практики, а не як доси звільняють лише тих, що мають три роки практики.

Поліція в Кемден, Н. Дж., вратувала від погрому Росіянина Михайла Візанського, Австрійця Івана Радовського, і Німця Ганса Шпіґеля, які ворожо висказали ся про трету позичку свободи. Робітники були би їх злїнчували, але поліція прибула в сам час на поміч.

В Ню Йорку заперестали виходити від минувшої недїлї німецька часопись „Ню Йоркер Дайтшес Журналь," видавана Американцем, Віліямом Ранадольфом Герстом „королем" американських ґазет. Часопись мала понад 35.000 передплатників. — У кінцевій заяві видавництва сеї часописи говорить ся, що се часопись, яка була призначена для нирсня американських ідеалів між Німцями, зживаючи свое видавництво, сповняє свою найпатріотичнїйшу задачу супроти сеї держави.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Міністер фльоти Даніельс поручив корабельним священиком цензурувати корабельну бібліотеку і рішати, який має бути характер книжок для жовнїрів морської армії.

Під ч. 59 Пальметто улиці в Бруклині, Н. Ґ., жене Анна Ляндерсдорф, яка є матерію двайцятьох дїтий, з котрих 17 живе.

Сьвітова комісія осьвіти в Ню Джерзи не приняла резолюції, щоби зі шкіл примусово усунути научане німецької мови, натомісць згодила ся всюди, де можливо, заступати її еспанською мовою.

Женщинам в Пенсильванії заборонено по фабриках працювати по 10-тій годинї в ночи.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Забив чоловіка і кинув до керниці.

Віннїпеґська поліція арештувала Ю. Станька за замордоване свого працьодавця Михайла Меровського, фармера з Елстов, Саск. По замордованю Станько вкинув тїло Меровського в керницю, щоби скрити слїди злочину. Ціла ся погана подія скоїла ся в понедїлок (1. цьвітня), в Елстов, Саск., недалеко від міста Саскатун, якої сьвідком було троє молодих дївчат, доньок замордованого, котрих убійник примусив погрозами й обіцянками до мовчанки. Станько, забравши всї гроші і вартісні річи з хати замордованого, приїхав враз з трома дївчатами до Віннїпеґу в вівторок (2. цьвітня.) в ночи. Прибувши до Віннїпеґу, ладив ся виїхати до Злучених Держав а з місцевими людьми робив „угоду", щоби заоцїкувати ся дїтьми. Якимсь трафом до сього б о р д і н ґ а з у прийшов студент адвокатури Ґаралї Ресцік, який в поговорі про дїти зажадав щось в непорядку і запросив Станька пійти з ним на поліцію, та там полагодити справу з дїтьми. Найстарша дївчинка має 16 лїт, друга 13, а наймолодша 9-лїтна. Прибувши на поліцію, Станька зачали випитувати про його присутність з чужими дївчатами в Віннїпеґу. На поліції сейчас пізнали, що тут криєсь щось незвичайного. Підчас бесїди до суду прибули також дївчата, які непокоїлись довшою неприсутностию; їх також зачали випитувати; по кількох питанях найстарша дївчинка виговорила все про страшний злочин над їх батьком. З оповідання вияснилось, що Станько робив в Меровського яко наємний робітник. Батько недавно покинув фарму коло Елстов й переїхав до другу в границях місточка Елстов. В хатї мав готівки 1200 долярів. В понедїлок в ночи (1. цьвітня) Станько вийшов до кімнати старого, позамикавши передтим всї двері дому, і почав бити Меровського в голову молотком. Дївчата пробудились й підбігли до дверий, заглядаючи через шпари, що такого дїють сї. Їх очам представив ся страшний вид, як їх батька, котрий мав 70 лїт, добиває молотком Станько. Дївчата перестрашили ся й побігли до других дверий, щоби дістати ся на двір й закликати людий на поміч, однак двері були замкнені. Не видячи иншого ратунку, кричали через двері до Станька, щоби він дцшив їх тата; але безуспішно. По кількох мінутах Станько виволік тїло Меровського на долину, а відтак на двір. Дївчата підбігли до вікна, де побачили, як Станько вкинув батька до керницї. Сейчас потім Станько вернув ся до хати, позбирав всї гроші, які були в хатї, загрожуючи дїтям, щоби мовчали. Відтак взяв їх з собою на трен й приїхав з ними до Віннїпеґу. Прибувши до Віннїпеґу, Станько тимчасово примістив їх в бордінґгаузї, загодивши ся сам виїхати до Злучених Держав. Щоби дївчата мовчали, найстаршій дївчинї Катрі дав 100 долярів, а другим покупив убрання й евілєрські дрібнички. Коли вже хотїв виїзджати до Стейтів, між Станьком, а господарем „бордінґгаузу" зайшла суперечка що до гроший, які Станькови „мав дати в переходок Меровський". Господар сказав, щоби він сї гроші лишив для дїтий. Підчас бесїди навинув сї Ресцік, який й запровадив Станька до корчу, не маючи поняття, що за злочин кривсь поза цїлою сею справою з трійкою дївчатами. В середу (10. цьвітня) арештовано Емілїя Рочняка, який взяв від Станька 500 долярів з 1200, які Станько зрабував в хатї Меровського. Рочняковн закидають, що він представив себе перед Станьком за адвоката й поліційного урядника та в сей спосіб вимацив 500 долярів. Станько каже, що Меровського забив через те, що він дуже часто бив своїх дїтий, як був пяним. Дївчата сему заперечують. Їх матїр померла тому сім лїт. Зі Саскатуну прибула поліція і забрала його враз з дївчатами до Саскатуну. — („Український Голос").

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on April 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Віліям Джеймс Булл, юнійний посол в анґлійськім парляменті, заявив, що він задумав внести в палаті послів резолюцію поширити військову службу на незамужних женщин між 19. і за роком житя. Вони мали би примусово працювати при роботї, конечній для провадженя війни.

День, 12. жовтня буде в Еспанії всенародним сьвятом в честь Христофора Колюмба, який в 1492 роцї відкрив для Европи новий сьвіт — Америку.

77-лїтний Юрій Клеменсо, премієр Франції, явив ся у свого лїкаря, аби сей збадав стан його здоровля. „Скажи мені правду, — просив Клеменсо лїкаря — чи я прожиję ще шість місяців?" На се лїкар відповів: „Пане, прожиєш ще довше". „Жити шість місяців довше — се для мене досить" — заявив Клеменсо.

Больо Паша нїмецький шпиґун у Франції, зістав розстріляний в серед (17. цьвітня 1918 р.) рано.

ПОЗИР УКРАЇНЦІВ З БРУКЛИНА І ОКОЛИЦЬ!

Заходом Укр. Анґлїйського Клюпка при читальні „Просвіта" в Бруклині відбудуть ся вечерниці в Бруклині і околицї і показане представлене п. з.

„ЗАМРАЧЕНИЙ СЬВІТ"

образ драматичний з житя нашого народа в 4-ох дїях, Василя Кучерби

в суботу, 27. цьвітня
початок о годинї 7-ій вечером
і в недїлю, дня 28. цьвітня
початок о годинї 6-ій вечером
в церковній гали при 162 Норт 5-та ул., Бруклин, Н. Ґ.

ДЕЙ ОСОБИ:

Міколка, молодий читальник .....
.....п. Йосиф Шишорак
Панько Пірках, війт.....п. Іван Фабіта
Левко Дурак, приказний..п. Дж. Клапта
Ілєся, вітова жінка .....
.....п-ні Марія Новальнська
Одена, вдова .....п-на Марія Касарабя
Марійка, її донька...п-на Текла Романів
Стеран, дїтїв син.....п. Іван Гунька
Семен, парубок ....п. Григорій Борбуляк
Гнат, парубок .....п. Петро Куцьма
Дмитро, парубок....п. Петро Сліпинський
Софійка, дївчина .....п-на Марія Баюр
Жінка .....п-на Марія Біляк
Жандарм .....п. Володимир Нєкелич
Війомко, арендар ....п. Павло Шпиорт
Режісер і управ. хору п. Стефан Ягелко.

ЦІНА ВСТУПУ 25 ЦНТ.

Українцї і Українки з Бруклина і околицї! Приходїть численно на се представленє, се є втїха дуже гарна і почувана і перший раз трасє в околицї, а це вказує ані труду ані цєнтів, а в додатку вдовольнить своєю рідною піснею та прекрасною грою наших аматорів.

ЗА КРУЖОК: 47-49
Іван Гунька, предсїдатель,
Йосиф Шишорак, секретар,
Вдєль Даначенський, касієр.

Що винайти ?

6 то новоопубликована книжочка, містана около 400 винаходів, котрі тепер можуть бути попукувані, через нас зістали видана на жадане і для вигоди

УКРАЇНСЬКИХ ВИНАХІДНИКІВ.

В тої книжочки довідаєте ся, які богатства вишлоїв вже принесли і доперва принести МОЖУТЬ. Інтересуєте ся винаходом, пишіть що нинї по українськи до нас по ту книжочку, котру Вам безплатно вишлемо. 137—

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES (S), Pacific Bldg., WASHINGTON, D. C.

ДО РОБІТ НА ФАРМАХ

Чи Ви хочете дістати роботу на фармі в Ню Джерзи?

Ми даємо роботу для вправних і неправних робітників в їх найлїпшу користь.

БЕЗ НІЯКОЇ ОПЛАТИ.

Вишлїть зголошенє або прийдь сам особисто до:

FEDERAL STATE & MUNICIPAL EMPLOYMENT BUREAU,
3-11 Franklin Street, Newark, N. J.

або до філїяльних бюр в Jersey City Camden Paterson Trenton Atlantic City

Практичні і досьвідчені фармера зголошують ся на робітників в кождім з тих бюр.

ПОШУКУЮ СВОЇ ЖІНИ ЗОФІЇ ДРУЧОК.

родом з села Нїмирівка, пов. Заліщик. Вона має 28 лїт. Дня 19. марця 1918 р. забрала трох дїтий: 8-лїтну доньку Марію, 5-лїтного Сергійка і 4-місячну Анну і утїкла з АНДРІЄМ КОНОЛЬСОМ з села Гомзо, на Угорщині. Він взяв зі собою 13-лїтного хлопця Івана. Мають перебувати десь в Пенсильванії. Побіч подано фотоґрафію моїх дїтий. Хлопець, Маріка, має стрижене волосє. Хто нагадає їх адресу, дістане $25.00 нагороди і щирою вдячну моєму на житє.

NICH. DRUCHOK
Clearfield, Pa., Indiana Co.

Через довгі роки, українські робітники (самі мущини) приходили до мого приватного офісу.

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН

Я є спеціяліст відносїв особистих недуг, як прим. геморойди і т. п. Хронічні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других орґанів. Поки або старі виникні. Не жаліть. Кураєте в офісї д-ра Брайєна в умірковаиих цїнах. Я доставляю ліки. Прийдіть вперше до мене, і заплатіть час, гроші і терпіж. 30 ЛЇТ ДОСЬВІДУ.

„Практична досьвідчена"

ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій візитї Др. Брайєн може поцїнити Вам, як можете бути вилїчені в можливо найкоротшім часї, а також скаже Вам цїну.

В мойо офісї говорить ся тілько Вашою мовою. Моя адреса:

Dr. BRYAN, 333 East 17th Street, NEW YORK CITY.
(близько 2-ої авенї)

Офіс отворений: від 9. рано до 8. попол., в неділї від 9. до 1. в полудне.

Родинцї! Читайте „Свободу" і приєднуйте для неї нинїшних передплатників.

ПРИ ПОВОРОТ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

вашу дїйсного ремесла від автомобільного. Я є в краю дипломований і добрий механік і шофер в Америцї. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механіком і шофером. Будете вам платні по всї часи. Знайте, що наша школа є одною з лїпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете зарабляти 27—35 дол на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Запитайтесь про нашої школи. — у нас є механік-професор Д. Ляманович.

ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N. Y.

Звісний Dr. GREY Спеціялїст

ЙОГО ОФІС ІСНУЄ ПОНАД 30 ЛЇТ.

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE **New York City.**

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропукнину, геморойди, фістулу, ревматизм, невральгію, нервовість, болї кривий, слабости носа, горла і жолудка, кацель, заступу. Запалене легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ, — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Годинн: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Не ся завдаємо і малі пацієнти се знають. Гемороїди рівнча лїчать ся без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі, скоро лїчить ся при можливо найменших видатках. 104—

І подумаєте над сим! Не одно дедар заплати, як Ви пістаєте вилїчені. — Годинн урядові: від 10. до 5. У вівторок і суботи від 10. до 8. в неділї від 10. до 1.

(Близько 75-ої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1968 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скіри вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя недуги. Він також уживає Х-ЛАУ машини яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дарма тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи нї, позаяк невилїчимої недуги він не береже лїчить. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові годинн від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. попол. Голосіть ся особисто, чи почтою на лїчу. Можете говорити по українськи.

ХОРІ ЛЮДИ!

ЗАВАЖАЙТЕ ВАШІ НЕДУГИ, ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ.

З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Предложив собі самому перед ж уже видїв, та сейчас тоди я з радостию вижив. Коли Ви вже надїло задля пробуваня різних лїкарств і дали вичерпати, на Вам стає здоровля стали погіршуєть, спробуйте сейчас звертати до мене.

Dr. LEONARD LANDES

Ви Вам нїчого гарна говорить, що Вам особисто, але Ваше житє спокоїть і поможе Вам о нашій недузї. Лїт тяж перед 20 лїт я добрим успіхом всї недуги, як: слабосиї, затроєня крови, водяна жолудка, серця, легких і т. д. 113—198

Недуги кожної і перевої лїнї за помочию електричних машинів і „Х лучів", через які перевіряємо Вашу натуральність. Не можеш лїкар поєднає ті впрасти, одначе, що коли дуже дорогі. Не відкладайте на завтра, а сейчас приходіть до знакомости.

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (між Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone Gramercy 3823

Годинн приняти: від 10. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 1. полудня.

140 EAST 22 ST., N.Y.